

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
KATEDRA PEDAGOGIKY A PSYCHOLOGIE

Bakalářská práce

NOVÁ FORMA MEZIGENERAČNÍ ZÁBAVY; PROJEKT „KAŠPÁREK V ROHLÍKU“

Vypracoval: Barbora Fuková

Vedoucí práce: Mgr. Josef Nota, Ph. D.

České Budějovice 2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma NOVÁ FORMA MEZIGENERAČNÍ ZÁBAVY; PROJEKT „KAŠPÁREK V ROHLÍKU“ vypracoval/a samostatně s použitím pramenů uvedených v bibliografii. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 16. 6. 2015

.....

Barbora Fuková

Poděkování

V první řadě velmi děkuji svému vedoucímu bakalářské práce Mgr. Josef Notovi, Ph.D., za odborné vedení, ochotu a také za cenné rady a připomínky, které mi při psaní práce poskytl. Dále bych chtěla poděkovat všem rodičům, dětem, učitelkám a ředitelkám mateřských škol, kteří byli otevření v rozhovorech a byli ochotni věnovat mi svůj čas. Velký dík také patří Davidu Dvořákovi a Barboře Liškové za spolupráci a za poskytnutí důležitých informací pro zpracování této práce.

Na závěr bych chtěla poděkovat své rodině, která mě podporovala nejen při psaní této bakalářské práce, ale i po celou dobu mého studia. Poslední velký dík míří k mému příteli, který mi byl velkou oporou jak při studiu tak při zpracovávání bakalářské práce.

Abstrakt

V bakalářské práci se zabývám mezigenerační zábavou a konkrétně pak hudebním a divadelním projektem „Kašpárek v rohlíku“. V teoretické části definuji mezigenerační zábavu výhradně z pohledu rodič – dítě. Dále se zabývám zmapováním historie působení Kašpárka v rohlíku. Zaměřuji se na rodinný festival Kefír, který je v režii tvůrců projektu Kašpárek v rohlíku. Výzkumné šetření v praktické části práce je zaměřeno na postoje rodičů předškolních dětí a postoje učitelek z mateřských škol ke zmíněnému projektu. Součástí bakalářské práce je i fotodokumentace rodinného festivalu a jeho reflexe.

Klíčová slova: mezigenerační zábava, Kašpárek v rohlíku, rodinná zábava

Abstract

My bachelor thesis deals with intergenerational entertainment and specifically musical and theatrical project „Kašpárek v rohlíku“. The theoretical part describes a intergenerational entertainment solely from the perspective of a parent – a child. This is followed by mapping the history of the Kašpárek v rohlíku. I also focus on a family festival Kefír, which is directed by the creators of the project Kašpárek v rohlíku. The research conducted in the practical part is based on the attitudes of parents of preschool children and attitudes of teachers from nursery schools to the project mentioned above. Photographs of family the festival Kefír and its reflection are also a part of the bachelor thesis.

Key words: intergenerational entertainment, Kašpárek v rohlíku, the family entertainment

OBSAH

ÚVOD	7
TEORETICKÁ ČÁST	9
1 Mezigenerační zábava	10
1.1 Mezigenerační zábava - rodina	11
2 Projekt „Kašpárek v rohlíku“	16
2.1 Fast food theatre	16
2.2 Vznik projektu „Kašpárek v rohlíku“	17
2.3 Postupný rozvoj projektu „Kašpárek v rohlíku“	17
2.4 Bejbypank	20
2.4.1 Ukázka písně	21
3 Festival „Kefír“	22
PRAKTICKÁ ČÁST	24
4 Reflexe festivalu Kefír	25
5 Cíl výzkumného šetření	28
5.1 Popis výzkumu	28
5.2 Metodický postup	28
5.3 MEZIGENERAČNÍ ZÁBAVA V RODINĚ – všeobecný náhled.....	29
5.3.1 Popis výzkumu	29
5.3.2 Výsledky výzkumu a jejich interpretace	30
5.3.3 Shrnutí.....	34
5.4 FESTIVAL KEFÍR – RODIČE	34
5.4.1. Příprava před vstupem do terénu	34
5.4.2 Výzkumný vzorek	35
5.4.3 Průběh rozhovorů	36
5.4.4 Výsledky výzkumu a jejich interpretace.....	36
5.4.5 Shrnutí okruhů	40
5.4.6 Kritické body výzkumu	41
5.5 UČITELKY MATEŘSKÝCH ŠKOL	41
5.5.1 Popis výzkumu	41
5.5.2 Výsledky výzkumu a jejich interpretace	41
5.5.3 Shrnutí.....	44

5.6 ROZHOVOR V MATEŘSKÉ ŠKOLE	44
5.6.1 Popis výzkumu	44
5.6.2 Výsledky výzkumu a jejich interpretace	45
5.6.3 Shrnutí.....	47
ZÁVĚR	48
BIBLIOGRAFIE	50
SEZNAM GRAFŮ	53
PŘÍLOHY.....	53

ÚVOD

Mezigenerační zábava je posledních pár letech novým a přesto stále ne příliš prozkoumaným trendem. Je to forma zábavy, která nabízí spoustu možností jak trávit společný čas. Věková hranice konzumenta, diváka nemá určené hranice. Téma mezigenerační zábavy ve mně vzbuzuje zvědavost. Proto je pro mě tak zajímavým tématem k hlubšímu prozkoumání, poznání.

Mezigenerační zábava pomáhá nejen k utužování rodinných vztahů, ale také poskytuje společné zážitky a prožitky, které jsou dle mého názoru pro život přítomný, ale i budoucí velmi důležité.

Na základě nedostatku mezigenerační zábavy v Čechách v letech minulých, vznikl projekt Kašpárek v rohlíku. Projekt mě oslovil svou rozverností, hravostí a barevností a zároveň tím, že si jeho hudbu a divadlo mohou užívat jak dospělí, tak i děti. Setkala jsem se od svých přátel a známých, později i od pedagogů s různými názory na Kašpárka v rohlíku. Z toho důvodu jsem se rozhodla zacílit svůj výzkum právě na tento projekt.

Téma mé bakalářské práce jsem si vybrala ještě ze dvou důvodů. Tím prvním důvodem je obor, který studuji a to Učitelství pro mateřské školy, kdy jsem jako budoucí pedagog v přímém kontaktu s dětmi předškolního věku. Dalším důvodem je můj kladný vztah k umění a kultuře a otevřenost novým možnostem, které se nejenom v tomto směru nabízí.

Jsem šestinásobná teta a Kašpárka v rohlíku často pouštím svým neteřím a synovcům. Jejich zpětná vazba je vždy velmi kladná. Proto jsem jednou zařadila písničky od Kašpárka do příprav v mateřské škole a propojila je s činnostmi na celý týden. Paní učitelku však zvolená hudba nezaujala a byla k mé práci s dětmi skeptická. Obsahy písní jí připadaly nesrozumitelné, pro dětské ucho nevkusné. Tvrdila, že děti písním neporozumí a že je v žádném případě nemohou nijak nadchnout. Nelíbil se jí ani rytmus písní. Nicméně děti si dny velice užívaly a zároveň si odnesly spoustu poznatků a prožitků z celého týdne. Konkrétně se jednalo o týden na téma „Vesmírné putování“ a píseň, kterou jsem použila, se jmenovala „Letím hledat světy“. Děti se písničku samy naučily a dokonce ji i vyžadovaly neustále pouštět. A jelikož si píseň pravděpodobně zpívaly i

doma, rodiče se začali ptát, oč se jedná. Na nástěnce v mateřské škole jsem tedy informovala rodiče o písni a krátce o Kašpárku jako takovém. Při dalším týdnu se pak někteří z rodičů vyjadřovali zpětně ke Kašpárkovi v rohlíku. Někteří byli nadšení, někteří rodiče tvrdili, že už to znají, že je tvorba Kašpárka oslovuje, někteří rodiče naopak neviděli žádný význam v písních, které Kašpárek zpívá. Jiní se nevyjadřovali vůbec. Rozhodla jsem se tedy Kašpárkem více zabývat. Zacílila jsem svůj výzkum na festival Kefír, jelikož mě velmi zajímalo, jaký je postoj rodičů k mezigenerační zábavě a vůbec ke Kašpárkovi v rohlíku jako takovém.

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části se zabývám mezigenerační zábavou a následně projektem Kašpárek v rohlíku, který vznikl v Loutkohře Jihočeského divadla v Českých Budějovicích a právem se označuje za uplatňovatele mezigenerační zábavy. Dále se zaměřuji na specifický hudební styl s nadsázkou nazvaným „bejbypank“ a na samotný rodinný festival Kefír.

Cílem praktické části je zjistit postoj rodičů k projektu Kašpárek v rohlíku. Zároveň zjistit i postoj pedagogů, konkrétně učitelek mateřských škol.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Mezigenerační zábava

Vymezení samotného pojmu mezigenerační zábava není příliš jednoduché pro svou nejednoznašnost. Přičemž s označením zábava se setkáváme ve svém životě dnes a denně. Mezigenerační zábava lze považovat za nový fenomén doby. Za posledních pár let začíná být častěji skloňována. Samotná **zábava** by se dala jednoduše definovat jako druh trávení času, který má své specifikum v tom, že se do ní lidé nemusí nutit. (Pospíšil, Závodná, 2009) Lidé od ní očekávají určitou nezatíženost, oddech a radost. Za zábavu ovšem každý člověk považuje něco jiného, proto se jedná o velmi subjektivní oblast. Zábavné aktivity přímo souvisí s časem člověka. Tedy s časem, který je především věnován relaxaci, odpočinku a k odreagování se. Pokud se zaměříme na definici termínu „mezigenerační“, tak z psychologického hlediska je generace označována za „*souhrn jedinců, kteří se narodili a vyrůstali spolu v téže době*“ (Hartl, Hartlová, 2000, s. 176) Propojením více generací, vzniká mezigenerační uskupení lidí.

V mezigenerační zábavě se tedy jedná o takové činnosti nebo okamžiky, které probíhají současně mezi generacemi. Tyto generace se ve společném čase baví, činnost samotná je přitahuje a přináší jim oddech, a radost, uvolnění a hlavně – zábavu.

Zábavu bychom si mohli orientačně rozdělit na aktivní zábavu a pasivní zábavu.

- 1) **Aktivní zábava** je založena na přímé aktivitě daného jedince. Požaduje určité aktivní nasazení.
- 2) **Pasivní zábava** nevyžaduje od jedince prakticky žádnou aktivitu. Člověk se stává pouze uživatelem a tzv. „přijímačem“.
- 3) **Kombinace dvou výše zmíněných**

V této bakalářské práci se zaměřím na mezigenerační zábavu v kontextu rodič – dítě a naopak dítě – rodič. Z pohledu této práce by se tedy mohla mezigenerační zábava označit jako společná zábava rodičů a dětí.

1.1 Mezigenerační zábava - rodina

"Svět je dnes úplně převrácený a tolik utrpení je tu proto, že je tak velice málo lásky v domovech a v rodinném životě. Nemáme čas pro své děti, nemáme čas na sebe navzájem, není čas, abychom se těšili jeden z druhého."

Marie Terezie

Rodinné vztahy mezi členy rodiny patří k nezákladnějším a zpravidla nejsilnějším vztahům vůbec. Především vztah mezi dětmi a rodiči navzájem. Krátce bychom mohli rodinu popsat jako společenskou skupinu, kterou svazuje manželství nebo pokrevní vztahy, odpovědnost a vzájemná pomoc. (Hartl, Hartlová, 2000)

Pro udržení rodiny jako harmonického celku vedle lásky a porozumění stojí i společně strávený čas. Pokud se při takovém čase bavíme, tedy ve smyslu zábavy a sdílíme okamžiky radosti a štěstí, zůstanou nám společné zážitky, které upevňují vazby v rodině. Nejen, že se z nich můžeme těšit, ale zároveň z nich můžeme i těžit pro další život.

K mezigeneračnímu tématu z pohledu soužití rodiny se vyjadřuje Jiří Šafr v kapitole pojednávající o mezigenerační „reprodukcí“ životního stylu. Říká, že v raných fázích života se řada herních a volnočasových aktivit odehrává v rámci rodiny. Rodiče a ostatní rodinní příslušníci bývají často prvními společníky těchto aktivit. (Šafr a kol., 2012) Dále také ve své knize hovoří o tom, že na rodinu má vliv i kultura, ve které daná rodina žije a samotné institucionální prostředí. Říká také, že rodiče se snaží vyplňovat čas dětí smysluplnými aktivitami s ohledem nejen na odpočinek, ale také na jejich rozvoj v oblasti tělesné, kognitivní a při osvojování si hodnot. Což ovšem prozatím žádný výzkum nepotvrzuje. Do tématu mezigeneračního trávení času prostupuje z jiného hlediska, spíše více pedagogicky, než například doktor Petr Šmolka, ten se k tomuto tématu staví následovně *„V rodině nefunguje hlasování, jak trávit společnou dovolenou. Zařídít to tak, aby si oba dva přišli na své, je problém. Nefungují ani kompromisy. Když chce jeden z partnerů do hor a druhý k moři, těžko budou oba spokojeni na dovolené v Brdech. Spíš budou oba našťvaní.. Máme takovou společnost osmi rodin, kde spolu*

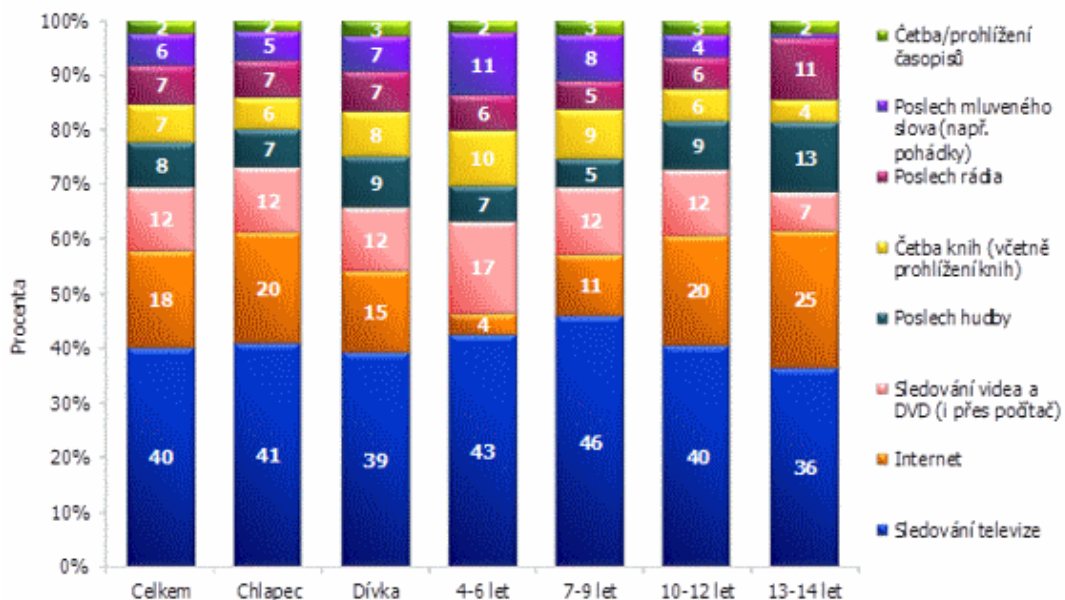
trávíme společný čas po dobu čtyř týdnů. Muži hrají kanastu, ženy mariáš a děti si spolu hrají. Občas trávíme čas společně všichni dohromady. Sedm z těchto rodin vydrželo pohromadě. Takže si myslím, že na tom trávení společného času asi něco bude.“(Šmolka, 2010, [online])

Řekněme tedy, že se nejedná o kompromis, ale o propojení dětské a dospělé zábavy. To může být úloha velmi těžká, ale ne nemožná. Pokud se zaměříme na mezigenerační zábavu, z pohledu poskytovatelů zábavy, tím myšleno organizací, kulturních spolků a podobně, tak zvládnout propojit dospělé publikum s dětským publikem, aby se všichni bavili s radostí, a bez rozdílu věku může být opravdu náročné. Avšak přináší to obrovskou spokojenost ze všech stran. PhDr. Václav Soldát (1987) ve své knize tvrdí, že i zábava potřebuje adresáta. Což je samozřejmě podstatným faktem. Určitý program bude vždy bližší té dané věkové skupině, pro kterou je zábavná složka určena. Při mezigenerační zábavě je o to těžší sestavit takový program, který docílí k tomu, že se adresáti opravdu pobaví, potěší. Dále PhDr. Václav Soldát uvádí, že každý věk chce svoje. (Soldát, 1987) Nicméně v dnešní době obrovských a otevřených možností, je složité s přesností určit, po čem daná generace v zábavě baží. To je rozdíl oproti konci minulého století. A i zde narážíme i na sociální a ekonomickou stránku rodiny.

Pohledy na zábavnost a nudu se velmi různí a tím se dostáváme opět k neopomenutému faktu celého tématu, tedy k tomu, že zábava je velice subjektivní záležitost a ti, kdo jsou do zábavního průmyslu a vůbec zábavy jako takové zainteresováni z pohledu zprostředkovatele nebo tvůrce, pracují pouze s domněnkami, co by mohlo určité skupiny lidí bavit. Případně staví na předešlých zkušenostech. Zároveň se někteří drží s trendy doby, které ať chceme, nebo nechceme, udávají zábavě určitý směr.

Obrovský rozdíl, oproti roku 1987, o kterém ve své knize píše PhDr. Václav Soldát v kontextu zábavy a době nynější, 21. století je ve vzniku nových medií a vůbec postavení medií na první příčky poskytovatelů zábavy. Pro zajímavost uvádím část výsledků z výzkumu roku 2011, který dokazuje, že média jsou hojně využívána i dětmi předškolního věku. Jedná se o výzkumu životního stylu dětí (LSS Děti).

Pokud se zaměříme na čtvrtý sloupec grafu, který by se dal považovat za cílovou skupinu pro tuto bakalářskou práci, tak dokazuje, že největší podíl má právě sledování televize. Například oproti poslechu hudby je zde rozdíl v 36 %.

Zdroj: Výzkum životního stylu dětí, ATO = MEDIAESEARCH ZÁKLAD= LSS Děti 2011, n =730

Mezigenerační zábava ovšem nemusí být s nutností návštěva koncertů, divadel, kin a jiných kulturních zařízení a akcí. Za mezigenerační zábavu můžeme považovat například i hraní Člověče nezlob se, Pexesa, a jiných společenských her. Výtvarné tvoření rodičů s dětmi... a další spoustu činností, které lze vykonávat společně.

Primární postavení v těchto činnostech je ale prožitek, nezatěžkán vzděláváním, relaxace a oddech od každodenních činností. Zkrátka zábava.

Ke společně strávenému času se vyjadřuje i Phoete. Vnímá společný čas z pohledu výchovy. *„Jsem toho názoru, že na regulaci chování a formování osobnosti dítěte má lví podíl nejen podoba a četnost „výchovných interakcí“, ale především to, co dítě a rodič v daný moment spolu sdílejí.“* (Phoete, 2010, s.39)

Oproti tomu stojí názor Davida Dvořáka, tvůrce projektu Kašpárek v rohlíku. Kašpárek v rohlíku poskytuje mezigenerační zábavu a je mu věnována následující část práce. Jak zmiňuji výše, tak i David Dvořák vnímá mezigenerační zábavu jako "zábavu rodiny mezi generacemi". (Dořák, 2014, interview) Hovoří o tom, že instituce, jako je škola, družina, kroužek aj. zastupují přirozené rodinné vazby a určují základní pravidla a náhled na primární kvalitu života, zábavy a vůbec. Kvalita a vhodně zvolené téma nabízeného programu však může docílit spojení a propojení generaci při sdílení společného času. *„A pokud trávím čas s tátou a vidím, že se tetelí ze skvělé hudební produkce na skvělém místě, je to pro mě ten nejsilnější signál. Oproti školnímu divadelnímu představení, které vybere nějaká paní v divadle. Učitelka se netetelí, protože si skočí nakoupit.“* (Dvořák, 2014, interview) To, co je pro jednoho zábava a přináší mu radost, druhého může nudit. Mezigenerační zábava pracuje s tímto vědomím. Klade si za cíl připravit takovou zábavu, kterou si užijí jak rodiče, tak děti a v nejlepším případě všichni dohromady.

Mezigenerační zábava se však začíná rozvíjet a aplikovat v praxi až v posledních letech. Z toho důvodu neexistuje příliš odborné literatury, která by jasně definovala mezigenerační zábavu ve zmíněném kontextu. I když na druhou stranu, pokud se ohlédneme do své minulosti jako dítě, nebo jsme již v postavení rodiče, jistě nás napadnou okamžiky v životě, které by se daly označit právě za mezigenerační zábavu. Jak uvádí Vágnerová (2000), děti a rodiče často vzpomínají na společné výlety, na to,

když společně jezdili na chatu apod. Usuzuje tak z obrázků, které posléze děti kreslí. Praxe v mateřské škole pak toto tvrzení dokazuje a podtrhuje. David Dvořák vnímá rodinu následovně *„Rodina je prázákladní společenskou silou a přirozeným vývojovým prostředím pro předání základních hodnot a zkušeností. Nic víc není. To už věděl don Corleone.“*(Dvořák, 2014, interview)

2 Projekt „Kašpárek v rohlíku“

"Kabaret není jedlý pro suchary, učitele se špičatými nosy a Boženu Němcovou!"

Taková je anotace představení Kašpárka v rohlíku. Je z ní cítit nadsázka a specifický humor, který projektu celému náleží.

V této kapitole se zaměřím na projekt Kašpárek v rohlíku a v následujících podkapitolách se pokusím zmapovat jeho dosavadní působení.

Právě tento projekt vznikl výhradně jako odezva na téměř nulovou existenci mezigenerační zábavy v Čechách. O prvotní myšlenku se zasadil v roce 2007 režisér z Kolína, David Dvořák. Kašpárek v rohlíku je projekt jak pro děti, tak pro dospělé. Je postaven na živých divadelních a hudebních show, ale i na hudebních nosičích. Obsahuje různé části, jako je kabaret, či koncert. Ty jsou určené k samostatné produkci, a nebo vytvářejí ucelený zábavný program.

Jelikož se jedná o mezigenerační zábavu, je Kašpárek určen pro všechny *„aktivní rodiče a jejich děti, zejména dospělí vyhledávající kvalitní zábavu pro sebe a své děti ve věku 0 – 80 let.“* (Bejbypank, [online])

2.1 Fast food theatre

Jedná se o rychloobčerstvovací formu produkce. Rychle a snadno stravitelné představení pro nenáročné konzumenty. Zejména u dětí jsou tyto představení velmi oblíbená, protože jim je rodiče často zakazují. Jedná se o tzv. „etudový“ způsob představení, kdy jsou jednotlivé části vytvářeny jako samostatné mikro-scény v nejlepším případě zakončené pointou.

2.2 Vznik projektu „Kašpárek v rohlíku“

Na úplný začátek je však nutno zmínit, že prvotnímu představení Kašpárka v rohlíku v Malém divadle Českobudějovické scény Jihočeského divadla, předcházelo celkem netradiční představení s názvem „Obr! Brrr ..“, právě v režii Davida Dvořáka. Jak uvádí Barbora Lišková (2014, interview), odezvy na „Obr!“ byly velmi pozitivní a to jak ze strany diváků, tak i od samotných inscenátorů.

Celý originální a interaktivní projekt, který bořil a stále boří standarty v tvorbě pro dětského diváka, *(ale i dospělého)* vznikl jako reakce na nedostatek kvalitních a původních písniček pro děti. Tehdy Loutkohra¹ Jihočeského divadla v Českých Budějovicích, tedy po odehraném představení „Obr! Brrr..“, v již zmíněném roce 2007 Davidu Dvořákovi nabídla další projekt, kterého se ujal. Napsal a zrežiroval kabaret „Kašpárek v rohlíku“ A tak vznikl onen projekt se stejnojmenným názvem Kašpárek v rohlíku. Projekt vznikl společně s herci Malého divadla, Ondřeje Pečenky a výtvarníka Matěje Němečka, který dal projektu tehdejší celkovou tvář.

2.3 Postupný rozvoj projektu „Kašpárek v rohlíku“

První představení byla odehrána v březnu roku 2007 a ne všechny reakce byly pozitivní, říká Barbora Lišková. Někomu se *„Kašpárek v rohlíku líbil velmi, a někdo nechápavě kroutil hlavou nad tím, co je to za nesmysl. Především některé paní učitelky měly problém s netradičním tvarem představení a s texty písniček. Jako je například Kraví stádo. (příloha č. 1) Nadšené dětské reakce však vyhrály.“* (Lišková, 2014, interview)

Humor, který je obsažen v samotných písních či v divadelním představení, může pro některé dospělé překračovat hranice. Tedy takové hranice, které oni samy dětskému humoru dávají. Nelze popřít, že Kašpárek v rohlíku má opravdu svůj specifický humor, který se nemusí vždy sejít s pochopením. Také se může stát, že zvolená témata nepřijdou dospělým příliš vhodná. Můžeme si položit otázku, zda-li je tematika popelářů opravdu vhodným tématem pro děti. (příloha č.2) *„Každý malý kluk i leckterá holka, si přeci přeje*

¹ Pozn. Dnes již pouze pod názvem Malé divadlo

svézt se na stupátku velkého popelářského auta.“ (Lišková, 2014, interview) Vraťme se ale opět na okamžik do svého dětství. Antoine de Saint Exupéry ve své knize Malý princ píše hned v úvodu *„Všichni dospělí byli totiž kdysi dětmi. (Ale jen málokdo si na to pamatuje.)“* (Saint-Exupéry, 1966, s.5)

K rozporuplným reakcím dospělého diváka se Barbora Lišková vyjadřuje následovně *“Reakce učitelek, stejně jak rodičů, kteří do divadla na Kašpárka přicházely, byly různé. Nadšenými počínaje, přes rozpačité až po ty zcela nechápavé nebo odmítavé.”* (Lišková, 2014, interview) Očekávání dospělého diváka, rodiče, učitele, bylo pravděpodobně jiné. *„Čekali klasickou pohádku a místo toho na jevišti řádila parta s čírama.”* (Lišková, 2014, interview) Hudba byla najednou naprosto odlišná od tehdejších interpretů na prvních příčkách. Z těch nejznámějších je to Maxim Turbulenc a Dáda Patrasová. Jaroslav Konáš (Hudební masakry, [online]) ve svém pořadu krátce mapuje tvorbu dětských interpretů poslední doby. Poukazuje na jednodušší projekce a na infantilní obsahy písní. Říká, že rodič se k hodnotnějším, melodičtější a obsahem plnějším písní musí *„postupně prokousat“* přes nával diskotékových interpretů. Za lepší alternativy v hudbě pro děti považuje právě Kašpárka v rohlíku. Vzpomíná také interpreta Petra Skoumala.

Začátky Kašpárka v rohlíku Barbora Lišková shrnuje následovně. *„Pokud bychom dali na reakce dospělých, Kašpárek by se svého pokračování asi nikdy nedočkal. Děti nás ale přesvědčily, že se Kapsárek v rohlíku trefil do černého a že to je přesně to, co chtějí.”* (Lišková, 2014, interview)

Tedy po odehraném představení se dostavil nápad písničky nahrát a vydat. Tak vzniklo vůbec první bejbypankové CD, které bylo jiné a netradiční, neslo stejný název jako projekt, tedy *„Kašpárek v rohlíku“*. Balení bylo obohaceno o zpěvník s notami a akordy, a samolepkami s nádherným designem.

V únoru, roku 2008 pak proběhla *„živá koncertní show Kašpárek v rohlíku“* (Bejbypank, [online]), která se uskutečnila v pražském paláci Akropolis, kde se rovněž konal křest výše zmíněného CD. Akce sklídila obrovský úspěch.

Dva měsíce po koncertní show v Pražské metropoli následovala „koncertní šňůra“ po základních školách. Tak se protagonisté vštěpili ještě více do povědomí diváků. A to nejen těch dětských, ale i dospělých.

Protože vše sklízelo obrovský úspěch, začali přidávat do vytvořeného konceptu další inovace jako třeba šapitó, kde na místo klasických židlích sedělo na kulatých gumových míčích, postel „s nebesy“ pro relaxaci malým i velkým divákům, nebo obrovskou trampolínu.

Kašpárek se začal dostávat pod kůži divákům a tak ho čekala tentokrát již větší koncertní šňůra po českých letních festivalech. Tato možnost se pravděpodobně naskytla i díky spolupráci s různými představiteli české hudební scény. Jako například s Michalem Maredou, známým jako Márdi z kapely Vypsaná fixa, s Jaroslavem Svobodou z kapely Traband, s Blankou Šrůmovou písničkářkou a textařkou nebo třeba s Davidem Kollerem, který je rockový zpěvák a lídr bývalé kapely Lucie a s dalším množstvím spřízněných kapel a osobností. Kašpárek tedy našel své místo na velkých festivalech jako České hrady, Smíchov Summer Praha, nebo třeba Rock for people. Což mu dopomohlo vyšlapat si tentokrát z malé cestičky velkou cestu do povědomí diváků a posluchačů.

O rok později, konkrétně v červenci roku 2009 vzniklo druhé CD s názvem „Kašpárek v rohlíku 2“ s podtitulem „Kašpárek NAVŽDY“. Tentokrát opět se zajímavým designem. Vypadalo totiž jako klasická gramofonová deska. Jeho součástí byly opět zajímavé bonusy a nechyběla ani spolupráce s osobnostmi hudebního světa. Na CD se podíleli někteří, z výše zmíněných osobností a také například Milan Cais z kapely Tata Bojs, Lenka Dusilová, nebo třeba rapper Gipsy.cz a mnoho dalších.

Nadcházela další šňůra letních festivalů s hudebním a divadelním programem. Vše sklízelo obrovský úspěch a tak v roce 2012 vyšlo nové, již v pořadí třetí CD s názvem „Ten Halywúd“. Na webových stránkách je popisované jako „*cédo Kašpárkovy bandy... Vymazlenej filmovej obal, plnej překvapení - jako ve filmu.*“ (Krámek u Kašpárka, [online]) CD se od dvou předešlých odlišuje stylem hudby. Vyměnilo kytary za poměrně rychlejší a svižnější hudbu.

V roce 2013 proběhlo spousta velkých koncertů Kašpárka v rohlíku. Tvorba divadelní a hudební se rozšířila i o tvorbu literární a vznikla kniha, která svým názvem do

projektu krásně zapadá, tedy „Postřelená kniha“. Pojednává vtipnou formou o tom, jak Kašpárek přišel na svět, jak dospíval. Vše je prokládáno texty písniček, veselými komiksy a pestrobarevnými ilustracemi. Spolu s touto knihou vyšel ve stejnojmenném nakladatelství Agro zpěvník, který nese název „Noty“ s podnázvem „Bejbypankový zpěvník Kašpárka v rohlíku“. Tentokrát se jedná o knihu bez ilustrací. Důležitý je zde obsah, ten sčítá veškeré písně z výše zmíněných třech CD.

V roce 2014 vznikla další nová deska „Ty sousedi“, v pořadí již čtvrtá. Proběhla také další koncertní šňůra 2014 po větších i menších městech. Další akcí byl „Kefír na Ledě“ - bruslení s Kašpárkem za doprovodu atrakcí, písní a kabaretů v duchu Kašpárka. Také vznikla příprava na projekt pro Českou televizi „Zpívačky pro bejbypankáče“, jakási obdoba známých zpívánek. Nicméně nakonec se nezrealizoval. A v neposlední řadě se konal oficiálně první rodinný festival Kefír.

2.4 Bejbypank

Bejbypank by se dal označit jako nový hudební směr, s nadsázkou nazvaný „Bejbypank“. Název vzniká z anglického slova baby (dítě) a punk (výtržník). Jde o bláznivý hudební směr, který vznikl současně s projektem „Kašpárek v rohlíku“. Samotný David Dvořák říká, že je Kašpárek pro Bejbypank taková druhá noha a definuje ho následovně: *„Bejbypank vznikl zjednodušeně jako myšlenka k propojení kvalitní dětské a dospělé zábavy (a vzdělání). Proč mám někde trávit čas s dětmi a trpět? Užijeme si dohromady.“* (Bejbypank, [online]), Hudba je tvořena nekonvenčním způsobem. Od hudby, která je převážně od jiných interpretů dětem předávána se liší i tím, že ve svých textech užívá hovorovou češtinu. Téma písně je však vždy voleno tak, aby pro dítě bylo co nejbližší a nejsrozumitelnější.

2.4.1 Ukázka písně

Oblaky oblaka

Začal nový den

Bude nový nežli ten

Co zmizel včera za komíny

Vystřelí nás prak

My necháme to tak a líní

Spadnem z výšky do peřiny

Dneska máme v plánu

Letět v aeroplánu

Potom hopsat, skákat

Pak si zahulákat

Tady se pečou buchty makový

Já na bráchu, brácha bráchovi

Tady se dobře máme

Sněží, když zavoláme

Jenom nás trošku trápí

Kam to lítaj čápi

Tak si počítáme

Entetýny, co je za komíny,

enyky triky klikyháky

oblaky oblaka

Zdává se nám sen

My vznášíme se v něm

A vidíme až za komíny

Napínáme zrak

Až za poslední mrak

Chcem vědět, jestli je tam

Kopec zmrzliny

Cukr melounový

Jak je sladký, kdo ví

Chcem jet na obrovi

V říši pohádkový

Ochutnat váhej

Svět je velikej

Tady se pečou buchty s tvarohem

Však co je v dálce za rohem

Tady se dobře máme

Sněží, když zavoláme

Jenom nás trošku trápí

Kam to lítaj čápi

Tak si počítáme

Entetýny co je za komíny

Enyky, triky, klikyháky,

Řekni, co vidí slunce za oblaky

(Urbánek, 2013)

3 Festival „Kefír“

Festival, nesoucí název „Kefír“ je prozatím raritou v České republice, jak na svém webu uvádí samotný tvůrce festivalu (Kefír, [online]), jedná se o bejbypankový, zážitkový, rodinný festival pod širým nebem. Který protíná generace. V roce 2014 proběhl oficiální první ročník, kterému předcházela nultý ročník festivalu v roce předešlém, který byl velmi úspěšný a tak se celá myšlenka ukotvila a vznikl formát rodinného festivalu evropského rozměru. Celý festival se odehrává na okraji vesnice Třebovle, která leží několik málo kilometrů od hlavního města Prahy.

Dále autoři (Kefír, 2014, [online]) představují festival jako zážitkový, kdy hlavní ikonou je sám Kašpárek v rohlíku. Součástí celého dne nejsou jen samotné hudební a divadelní projekce, ale zároveň také spousta atrakcí a stanovišť, které jsou určené jak pro rodiče, tak děti. Doslova autoři uvádějí. *„Malí i velcí bejbypankáči by měli vstoupit do světa, který je během jednoho dne pohltí a zase vyplivne. Narazí na postavy nevídané, vyblbnou se na roztodivných udělátkách, odpočinou si ve speciálních zónách. Budou baveni, strašeni, hýčkáni, aby odešli plni zážitků.“* (Kefír, [online])

Za celým festivalem stojí řada zkušených organizátorů, hlavními pořadateli však jsou Kefír s.r.o, který vznikl propojením Ameba production a Bejbypank s.r.o. Ti pokládají za své silné stránky předešlé zkušenosti a zároveň kreativní přístup při pořádání kulturních akcí. A PALDUSON PRODUCTION s.r.o, kterému nejen že patří pozemky, kde se vše odehrává, ale zároveň mají zkušenosti z pronájmů stanů a cirkusového a varietního umění. (Kefír, 2014, [online])

Dalo by se říci, že festival nese tyto základní hesla, podle kterých se řídí jak při plánování, tak v konečném výsledku, tedy v samotném festivalu:

- *Originalita, výjimečnost*
- *Zážitky, atmosféra*
- *Zábava, edukace*
- *Eko, přirozeně*
- *Hrát si, účinkovat*
- *Zaparkovat, občerstvit se*

- Kvalitní program
- Spokojení diváci
- Prezentace s nápadem
(Kefír, 2014, [online])

Ze samotné webové prezentace Kefíru srší pozitivní atmosféra, barevnost a smyslnost všech možných atrakcí. To samé lze zpozorovat na fotografiích, které naleznete v příloze (doplnit číslo) Tvůrci sami říkají, že je důležité, aby vše dohromady zapadalo. Aby veškeré složky měly smysl.

Mapa festivalu Kefír (8.9. 2014 – Třebovle) (Kefír, [online])

PRAKTICKÁ ČÁST

4 Reflexe festivalu Kefír

Do vesničky mezi Českým Brodem a Kouřimí jsme dorazili několik málo minut po zahájení. Již z dálky jsem viděla tu ukrutnou frontu na parkoviště vzdálené asi 600 metrů od samotného areálu festivalu. Nikdo se však nerozčiloval, nekřičel. Celý pomalý přesun směrem k parkovišti probíhal v klidu. Když jsme stáli v menší koloně, pozorovala jsem návštěvníky. Kromě zvuku našeho motoru a motoru všech ostatních řidičů byl slyšet dětský smích, ale i smích rodičů a sem tam nějaké umravňování, které ovšem nebylo nikterak drastické. Z hlasů rodičů bylo slyšet napětí, a radost. Slastné pohledy směrem na své děti vyprávěli za vše. Napětí bylo cítit i ve vzduchu. Děti, které procházely kolem našeho velmi pomalu popojíždějícího auta, skotačily a propěvovaly si. Někteří měli na hlavách typická bejbypankáčová číra a většinou držely za ruku mámu nebo tátu. Počasí přálo a hrálo a i rodiče vypadali velmi pozitivně nalezeni. Viděla jsem spoustu účastníků různého věku, děti od miminek v kočárkách, až po pubescenty. Rodiče rovněž různého věku. I později uvnitř samotného areálu festivalu bylo věkové složení návštěvníků velmi různorodé. Po zaparkování na místním poli, které fungovalo jako parkoviště, spolu asi s rovným tisícem dalších aut, jsme se vydali do areálu. Vraceli jsme se z kopce dolů a užívali si krásný výhled na celý areál. Veselá hudba se nesla až k nám. Po celou dobu přijížděla nová a nová auta. Účast byla hojná.

Při vstupu jsme dostali krásný program a mapu areálu a taky „hustej pásek“ (příloha č. 3) Název samotný mě velmi pobavil. Okolí bylo sladěno do Kašpárkovských barev, tedy převážně do bílé, červené. Cítila jsem se, jako v „jednom bejbypankovým světě“. Připadala jsem si jako malé děvčátko a cítila jsem se dobře. Snad všechny připravené atrakce měly tak obrovskou sílu, že jsem měla nutkání vše vyzkoušet. A nebyla jsem sama. Viděla jsem tatínky, jak se zálibou sledují pokusy, které se odehrávaly ve velkém stanu a jak si to se stejně velkou nutností, jakou jsem měla já, touží také vyzkoušet.

Hned na začátku areálu po pravé straně stál Valník, ve kterém hráli různí písničkáři. Valník už na mě dýchl zcela jinou atmosférou, byl více určen pro dospělé, pro ty starší. Snad právě proto se v této oblasti nezdržovalo příliš dětí. O kousek dále už ale rozsekával pán melouny a rozdával je dětem. Také jsem jeden dostala. Jak jsem seděla

na lavičce, vychutnávala sladký meloun, prohlížela jsem si různé hlavolamy, které byly v horní části areálu připraveny. Opět byli v akci otcové, kteří svým dětem ukazovali – jak na to. Uprostřed všeho stál maják. Bylo to místo určené dětem, které by se náhodou ztratily. Hned jsem si pomyslela, proč takové majáky nebyly na různých akcích dříve, když já jsem byla malá. Pak mi vlastně došlo, že když já jsem byla malá, nebyly takové kulturní akce.

K mému nadšení se na konci horního areálu nacházel „živý jukebox“. Jednalo se o pojízdný vůz, ve kterém seděli muzikanti. Měl vlastní výběr písniček, a dle vašeho výběru písně po stisknutí tlačítka muzikanti začali hrát. Bylo to kouzelné. Strávila jsem v této oblasti celkem dlouhý čas. Vedle si děti hrály na obrovském pískovišti, a maminky na přilehlých lavičkách popíjeli malinovku ze speciálních Kašpárkovských kelímků, na kterých byl originální komiks. Při přechodu do druhého areálu, který byl oddělen pouze menším kopcem se mi naskytl nádherný výhled. U výhledu – a uměle vytvořené vyhlídky, byly připraveny dalekohledy, kterými jsem si prohlédla druhý, větší areál ještě dříve, než jsem do něj vstoupila. Proběhla mi myšlenka, jestli někdo ty dalekohledy neukradne, když tu tak volně leží. Při odchodu domů byly však stále na svém místě. Ale zpět k sestupování do druhého areálu. Děti měly připraveno několik stanovišť, na kterých mohl celý den plnit určité úkoly, jako například – zasadit s mámou a tátou strom, vyrobit s tátou lavičku, namalovat si zajíce na dřevo, vyrobit krmítko, zaspívat si na podiu... a jiné zajímavé věci. Kdo nechtěl, nemusel se zúčastnit. Také bylo k dispozici velké molitanové hřiště, sjezd na tříkolce z kopce, hora z obrovských balíků slámy, sprejování, sjezd na popelářském autě aj.

Na dvou připravených podíích probíhal hudební program různých kapel a v obrovském stanu měl projekci Cirk La Putyka. Na horizontu areálu stál pravý anglický autobus, u kterého se prodávala výborná káva a palačinky. Kdo si potřeboval odpočinout, stejně jako já, mohl zavítat do části, s opravdovými postelemi. Tato oblast se jmenovala „Postele s nebesy“, kde v pravidelných intervalech probíhalo předčítání pohádek. Nebylo zapomenuto ani na maminky, které mají opravdu malé miminka i pro ně byl udělán kojící koutek, kde měly své vlastní soukromí. A pro ženy se také v areálu nacházel butik vytvořen ze second-handových kousků oblečení. I já sama jsem si odtud přivezla nádherné šaty. Areál byl prostorný a vzdušný, nikde jsem se nemusela prodírat

davy i přesto, že účast byla obrovská. Na toaletách nechyběla voda a mýdlo, fronty byly únosné, nebo dokonce vůbec nebyly. Cítila jsem se velmi dobře. Počasí bylo nádherné, a když náhodou začalo slunce až nepřiměřeně hřát, rozjel se po areálu popelářský vůz a svlažil nás, návštěvníky Kefíru lehce vodou.

Když vše kolem desáté večerní končilo, bylo mi to trochu líto. Odjížděla jsem stejně nabitá energií, jako děvčátko, které jsem potkala ve výstupní bráně. „Mami! To bylo úžasný, kdy sem zase pojedeme?“

(Fotografie z festivalu „Kefír“ jsou k nalezení v příloze č. 4 – 8.)

5 Cíl výzkumného šetření

Cílem výzkumného šetření, je zjistit postoj rodičů na projekt, který vznikl jako odezva na téměř nulovou formu mezigenerační zábavy, „Kašpárek v rohlíku“. Dále je cílem výzkumu zjistit postoj učitelek mateřských škol k projektu „Kašpárek v rohlíku“. A v poslední řadě se pokusit definovat mezigenerační zábavu, či alespoň nalézt její existenci v rodinách.

5.1 Popis výzkumu

Výzkumné šetření je složeno z více částí. V první části reflektuji festival Kefír, jakožto jeho návštěvník, pozorovatel. V následující části se nachází výzkum s rodiči, který probíhal na zmíněném festivalu. Pro nahlédnutí na mezigenerační zábavu v rodině, uveřejňuji výsledky z výzkumného šetření s rodiči předškolních dětí. A v poslední části se opět vrátím k nosnému tématu, tedy ke Kašpárku v rohlíku přiblížím postoj k projektu očima pedagogů, tedy přímo učitelek mateřských škol.

Výzkumné otázky

VO1 = Jaký je postoj rodičů k projektu Kašpárek v rohlíku?

VO2 = Jaký je postoj pedagogů mateřských škol k projektu Kašpárek v rohlíku?

5.2 Metodický postup

Metodicky se tato bakalářská práce opírá o smíšený výzkum. Nástrojem kvantitativního výzkumného šetření je dotazník, zatímco ke kvalitativnímu výzkumu se používá rozhovor (Švaříček, R., 2007). Pro smíšený výzkum se jedná o kombinaci výše zmíněných.

V první fázi šetření probíhaly rozhovory s účastníky výzkumu prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů. Přepsaný rozhovor s jedním párem rodičů se nachází v příloze č. (9).

První fázi výzkumného šetření jsem uskutečnila dotazníkovou formou získávání dat. Dotazníky jsem rozdala rodičům dětí předškolního věku. Data, použitá pro toto šetření jsem získala od 37 respondentů. Tento dotazník se týkal mezigenerační zábavy. Otázky samotného dotazníku jsou v (příloha č. 10).

Druhá fáze výzkumu se odehrála na rodinném festivalu Kefír. Šetření, které probíhalo pomocí polostrukturovaných rozhovorů jsem zvolila z toho důvodu, že pomůže co nejvíce nahlédnout na zkoumaný problém a porozumět názorům účastníků výzkumu. Otázky bylo možné doplňovat, upravovat, nebo měnit jejich pořadí. Zároveň mi polostrukturovaná forma rozhovoru umožnila případné otázky doplnit pro ujasnění výpovědí.

Ve třetí fázi výzkumu jsem za pomoci dotazníku s otevřenými otázkami oslovila 25 učitelek mateřských škol. Odpovědi jsem dostala pouze od 9 učitelek z České a Slovenské republiky. Ostatní se ke Kašpárku v rohlíku odmítly vyjádřit bez vysvětlení. Šetření je zaměřeno na postoj pedagogů k projektu Kašpárek v rohlíku z pohledu své profese.

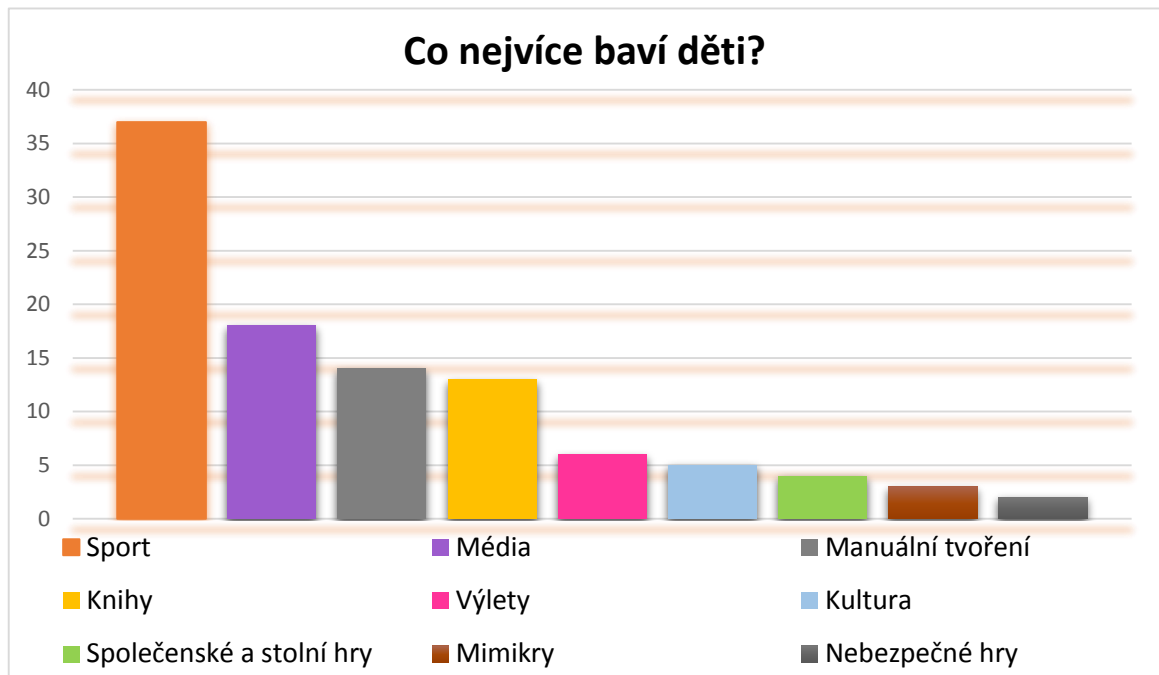
Poslední fáze výzkumného šetření proběhla formou polostrukturovaných rozhovorů přímo v MŠ v Jindřichově Hradci. Šetření probíhalo ve dvou třídách mateřských škol

5.3 MEZIGENERAČNÍ ZÁBAVA V RODINĚ – všeobecný náhled

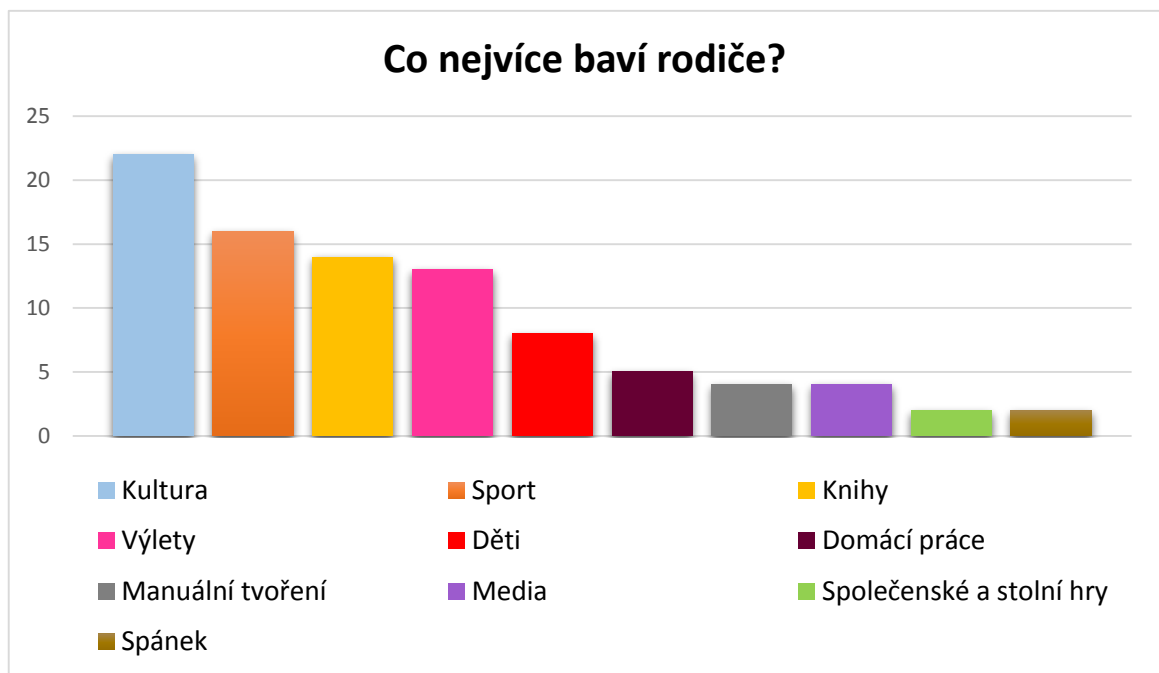
5.3.1 Popis výzkumu

Oslovila jsem celkem 37 rodin s dětmi ve věku 3 – 7 let. Otázky směřovaly k zábavě obecně. Následně směřovaly ke sdílení společného času v rodině a sdílení společné zábavy. Odpovědi na konkrétní činnosti jsem shrnula do nadřazených skupin, ze kterých jsem vytvořila následující tři grafy.

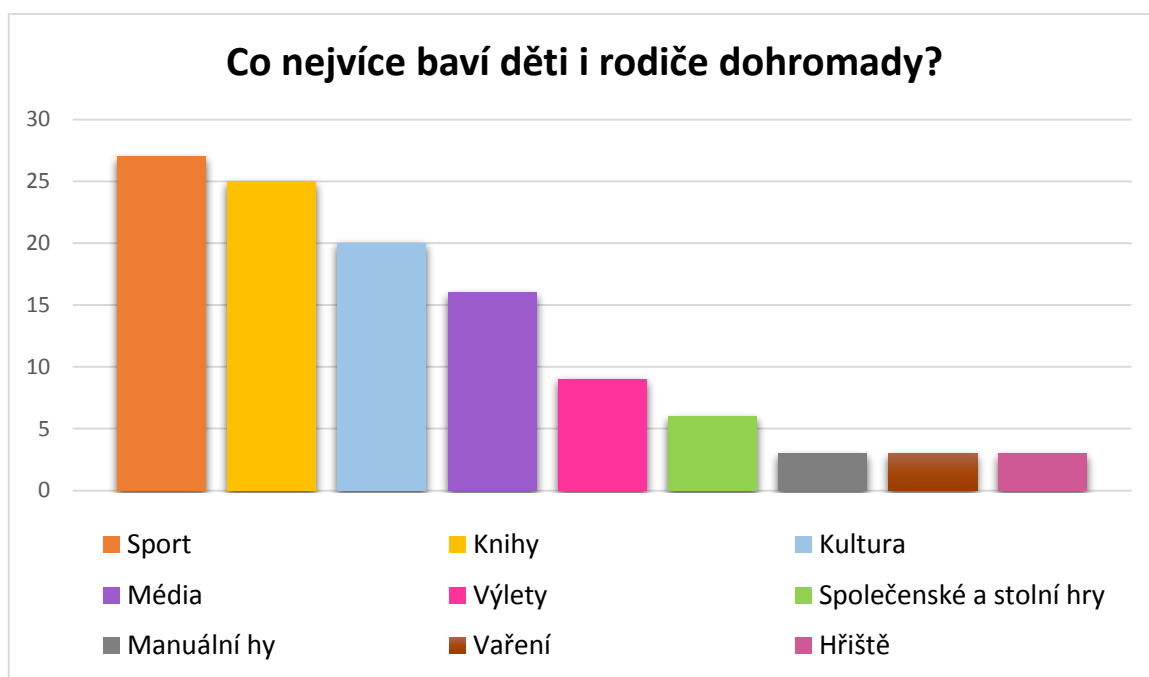
5.3.2 Výsledky výzkumu a jejich interpretace

Graf č. 1

Graf č. 2

Graf č. 3

Pokud spolu s dítětem sdílíte nějakou zábavu, opravdu se bavíte, nebo si spíše užíváte společného času?

Rodiče nejčastěji odpovídali, že záleží na situaci, konkrétní činnosti, nebo na druhu zábavy. 8 z celkového počtu 37 rodičů / respondentů pak odpovědělo, že pocit určuje jejich momentální nálada. V tabulce níže jsou uveřejněny nejzajímavější odpovědi.

Děláme to tak, aby se dítě bavilo a rodiče si užívali společný čas.
Někdy je důležité jen tak být spolu.
Záleží na druhu zábavy. Např. při karetních hrách, turistice, kulturních akcích se bavím. Jindy si spíše užívám společného času.
Jak kdy a jak u čeho. Třeba předčítání mě vždy bavilo, stejně jako některé stolní hry, ale např. do hraní si s panenkami nebo autíčky jsem se musela trochu nutit.
Je nám spolu dobře za každé situace.
Většinou děláme to, co baví obě dvě a užíváme si to naplno.
Snažíme se bavit. Společný čas je kompromisem mezi rodiči a dětmi.

Vnímáte přínos ve společně stráveném čase formou zábavy?

Na základě odpovědí 37 respondentů jsem vytvořila tři skupiny rodičů.

1. Skupina – UPEVNĚNÍ VZTAHU – JSME SPOLU
2. Skupina – VÝCHOVA A ROZVOJ DÍTĚTE
3. Skupina – VÝCHOVA A ROZVOJ DÍTĚTE i UPEVNĚNÍ VZTAHU – JSME SPOLU

1) UPEVNĚNÍ VZTAHU – JSME SPOLU

Z celkového počtu 37 respondentů do této skupiny patří 23 rodičů, jedná se tedy o převážnou většinu. Čas strávený s dětmi je pro ně důležitý z jednoho prostého hlediska – jsou spolu a obohacují se zážitky. V tabulce předkládám některé z odpovědí.

Společně strávený čas s dětmi je velmi důležitý pro vzájemné porozumění, upevnění vzájemných vztahů, vzájemné důvěry, a když se k tomu ještě bavíme, jde to hned snáze.
Společné zážitky, budování vztahu, komunikace.

Každá chvilka, kterou rodič stráví se svým dítětem je přínosem. Obohacujeme se navzájem svými názory.
Kontakt mezi dítětem + rodičem = posilování vztahu.
Takto můžeme být více spolu a to nás baví. Rádi děláme věci dohromady a i dcery jsou za to moc rády. Vznikají rodinná pouta a vzpomínky.
Porozumění mezi rodičem a dítětem, rodič může být svému dítěti i kamarádem, ne jen vychovatelem, což přispívá ke vzájemné důvěře, sdělit si i nepříjemné věci hezky v klidu třeba při hře.
Jsme celá rodina spolu.

2) VÝCHOVA A ROZVOJ DÍTĚTE

Do této skupiny připadá z celkového počtu 37 respondentů 9 rodičů. Oproti první skupině rozvoj dítěte zmínilo téměř 3x méně rodičů. Nejčastěji uvádějí rozvoj kognitivních schopností. V tabulce předkládám některé z odpovědí.

Vnímám ho jako učení se hrou (vědomosti, způsob chování), a my jdeme příkladem.
Rozvoj mého syna a také mě.
Rozvívám dceru, učím ji novým věcem a vzdělávám ji. Dcera se učí přemýšlet o věcech, které ji baví nebo nebaví. Rozvíjí si i řeč, nebo třeba malování. Podle toho, co děláme.
Když jsem dítěti v zábavě vzorem, vychovávám ho k tomu, aby si uměl vybrat správnou zábavu, bude dospělý.
Dítě se od nás učí, jak se bavit. Jak reagovat na některé věci. Vzdělává se třeba kulturně a rozvíjí slovní možnosti a zásobu.

3) VÝCHOVA A ROZVOJ DÍTĚTE I UPEVNĚNÍ VZTAHU – JSME SPOLU

Třetí skupina je kombinace dvou předchozích skupin. Z odpovědí od 5-ti rodičů vyplývá, že vnímají tento čas jako přínosný nejen z pohledu rozvoje dítěte, ale také z pouhého pocitu být spolu, který je pro ně důležitý. V tabulce přikládám některé z odpovědí.

Jsem ráda se svými dětmi, při stolních hrách lépe poznám jejich povahu (zda jsou soutěživé, jestli umějí přijmout prohru, jestli se urazí, když prohrají nebo pro výhru udělají vše (byť podvodem..), mohu na ně působit a snad ovlivnit jejich negativní reakce.

Společné zážitky, komunikace ve společném tématu, vzájemné obohacování, vedení dítěte k smysluplnému trávení času, posílení vztahu, vedení dítěte ke ctižádosti v oblíbené činnosti, učení pravidelnosti a zodpovědnosti (sport), zvyšování intelektových dovedností.
Přínosem je příjemný den, kdy si zároveň hrajeme a zároveň se učíme nové věci.
Ukazujeme mu tím, jakým směrem, by se v životě mohl vydat. Zároveň jsme spolu.

5.3.3 Shrnutí

Z výzkumu plyne, že většina rodičů nehledá za zábavou sdílenou s dětmi nic víc, než odreagování se, strávit čas společně a pobavit se. Rodiče při otázce na to, zda se při společné zábavě opravdu baví, odpovídali téměř stejně. Podle nich záleží, o jaký druh zábavy jde. Pokud se vyloženě nebaví, nebo činnosti či kulturní zážitek jim nepřipadá zábavný, užívají si čas s dětmi a sdílejí jejich radost. A to je baví. Opět se dostáváme k závěru, že zábava je velmi subjektivní záležitost.

5.4 FESTIVAL KEFÍR – RODIČE

5.4.1. Příprava před vstupem do terénu

Před samotným vstupem do areálu festivalu Kefír, kde šetření probíhalo, jsem se informovala o daném projektu vůbec. Zjistila jsem si veškeré primární informace, abych docílila v rozhovorech co největší efektivnosti. Tím myslím časový harmonogram jednotlivých vystoupení, prostudování mapy festivalu.

Již předem bylo nutné zjistit si dle programu rodinného festivalu, jaké jsou časové prodlevy mezi představeními. Tyto prodlevy jsem si určila za stěžejní pro výběr respondentů. Jednalo se o nejhodnější čas, pro zjištění co nejvíce informací.

Dále jsem si připravila několik klíčových dotazů, nebo spíše okruhů, kterých by se měl polostrukturovaný rozhovor týkat. Pro audio sběr dat jsem měla připravený záznamník v mobilním telefonu a zároveň klasický diktafon s audiokazetou.

5.4.2 Výzkumný vzorek

Výběr respondentů pro výzkum byl náhodný. Jedná se o 6 páru rodičů různého věku, kteří se zúčastnili rodinného zážitkového festivalu „Kefír“ a mají nejméně jedno dítě ve věku od 3 až 7 let.

R1 ²	Marie 38, Jonáš 41	3 děti (2 dcery, 1 syn) 1. Dcera 9 let 2. Dcera 7 let 3. Syn 4 roky
R2	Eva 23, Karel 35	1 dítě (syn) 1. Syn 5 let
R3	Jana 26, Milan 25	2 děti (2 dcery) 1. Dcera 5 let 2. Dcera 3 roky
R4	Nad'a 28, Jakub 47	1 dítě (syn) + nevlastní sourozenec – bratr (4 roky) 1. Syn 7 let
R5	Nikola 30, Filip 31	2 děti (syn a dcera) 1. Syn 7 let 2. Dcera 5 let
R6	Dana 33, Jan 38	3 děti 1. Syn 8 let 2. Dcera 6 let 3. Syn 3 roky

Tabulka (1) Výzkumný vzorek polostrukturovaného rozhovoru

² Zkratky: R = rodiče

5.4.3 Průběh rozhovorů

Jak již bylo zmíněno, před vstupem do terénu jsem si připravila několik klíčových dotazů pro zkoumané téma, tedy pro zjišťování postoje rodičů k projektu „Kašpárek v rohlíku“. Snažila jsem se pokládat otázky tak, aby případně změněná syntax, nebo celkově jinak položená otázka nesla stále stejný význam.

Všichni respondenti byli předem seznámeni s použitím získaných dat a také s tím, že jejich výpovědi budou anonymní, proto jsou použita jména v bakalářské práci smyšlená.

Podmínky, za kterých rozhovor probíhal, byly příznivé pro oslovení respondentů, kdy jsem jako tazatel mohla v terénu rozpoznat, kdo je onen rodič. Příhodným také byla viditelná dobrá nálada, a příjemná atmosféra. Dalším kladem pro výzkum byla nepřipravenost respondentů na rozhovor. Odpovědi tak byly spontánní a nestrojené.

Fixace dat probíhala následovně. Rozhovory jsem nejprve přímo v terénu nahrávala a později z audionahrávky přepsala a doplnila o jednotlivé poznámky ze záznamového archu, který jsem rovněž používala v terénním získávání dat. Jednalo se výhradně o poznámky k neverbálním projevům respondentů. Jak již bylo zmíněno výše, v příloze č. (doplnit číslo), naleznete přepsaný rozhovor s jednou dvojicí respondentů.

Po ukončení společného rozhovoru jsem respondentům nabídla zaslání výsledků výzkumu. O jejich zaslání měli zájem všechny rodiny.

5.4.4 Výsledky výzkumu a jejich interpretace

Kvalitativní výzkum za pomoci polostrukturovaných rozhovorů probíhal v místě konání rodinného zážitkového festivalu „Kefír“ 9. září 2014. Tento festival byl v režii tvůrců projektu Kašpárek v rohlíku.

Jak vnímají dotazovaní projekt Kašpárek v rohlíku

Všichni respondenti se shodují na tom, že Kašpárek v rohlíku je atraktivní svým zpěvem, veselostí a barevnými kostýmy. Do vnímání nejen rodičů, ale i dětí vstupuje zábava. Zábavná složka se staví přímo do popředí. Nejen, že téměř každá odpověď směřuje k zábavě ale i neverbální projev je plný radosti a velkých gest při popisování zážitků. Filip shrnuje zmíněnou zábavnost touto větou: „je to zábavné, pro děti, ale i pro mě, zároveň neinfantilní“³.

Respondenti se vyjadřovali k hudbě, tedy k „bejbypanku“, kterou Kašpárek vzal za svou: „Zpívají vše na rovinu, fajn rytmus a dělají vše vtipně a pro děti.“⁴ Respondenti, kteří z dotazovaných Kašpárka znají nejkratší dobu, zase hovoří o tom, že kvalitní hudby pro děti ubývá, nebo že zkrátka není. Jsou plně nakloněni k tomuto novému směru a prozatím říkají, že jsou nadšení a ve své nadšení doufají nadále. Konkrétně říkají, že „je to něco nového, nekonvenčního.“⁵

Nedostatek hudby pro děti v dnešní době vnímá i Marie, která hudbu prý miluje. Říká, že je otevřena všemu novému, ale musí to mít smysl. „tadyhle to smysl má“⁶ Vypichuje originalitu a vtip textů písní. „smějeme se všichni“⁷ Plusové body dává i humoru, který dle ní není náročný a pochopí ho i mladší děti. Tvrdí, že nesnižuje intelekt a přibližuje se k dětem. Takhle prý podle ní děti přemýšlejí. Doplnuje ji i Jonáš, její manžel, říká, že „Celkově mi přijde, že je hudby pro děti sakra málo. A Kašpárek baví děti i rodiče.“⁸ Oproti tomu se staví Jana. Její názor se neshoduje ve smyslu náročnosti obsahu. Konkrétně se vyjadřuje k obsahové složce písní, která se jí sice velmi líbí, a líbí se i její starší dceři (pozn. 5 let), ale Jana je názoru, že pro její druhou dceru (pozn. 3 roky), je to ještě složitě. „Je to všechno barevné, to je pěkné to má Terežka ráda“⁹, s rozpaky tvrdí. Je na ní vidět, že je na vážkách a neví jak správně formulovat svou myšlenku. Její manžel ji doplňuje o informaci, že mu přijdou některé texty složitě a

³ R5

⁴ R3

⁵ R2

⁶ R1

⁷ R1

⁸ R1

⁹ R3

náročné na pochopení „je to náročné prostě, Téra o tom přece nepřemýšlí“¹⁰ Rodiče spolu začnou komunikovat. Mezi tím Jana odchází pro limonádu a Milan pokračuje v našem rozhovoru. Vrací se zpátky k obsahu písniček. Vzpomíná některé názvy a mluví i tom, že má rád kapelu „Vypsaná fixa“. „Oni s nima právě zpívají.“¹¹a ke všemu dodává „já tomu taky někdy nerozumím, taky o tom nepřemýšlím“¹². Usmívá se na mě a ve výrazu je cítit, že ho to však nijak netíží. Vrací se Jana s občerstvením pro děti a po připomenutí poslední otázky dodává „Ta mladší to prostě nebere, ona to dlouho nevydrží poslouchat. Ona tomu nerozumí. Je to pro starší děti.“¹³ O tom, že obsah písni je pro syna složitější hovoří i Karel „Tondovi se to líbí, ale on tomu si to ještě nedokáže v hlavě srovnat.“¹⁴

Respondenti se ale nevyjadřovali pouze k hudbě, ale také k divadelním představením, jelikož většina rodičů uvedla, že se již představení od Kašpárka zúčastnili. Prý nejen oni ale hlavně děti se pobavili. Rodiče dvou dětí, chlapce a dívky konkrétně uvádějí: „Nestačí se divit, bez dechu sledují celé představení.“¹⁵ A otec dodává: „I když občas si zazpívají, to je fakt.“¹⁶ K divadlu se vyjadřuje i Naďa, která má jednoho syna „Oni to vždycky tak hezky propojují. Chvilku jako divák sleduješ příběh a pak si zazpíváš.“¹⁷

Rodiče popisovali reakce jich samotných, ale zároveň i dětí. Možná bylo těžké si na všechny rozvzpomenout. Odpovědi se spíše přikláněly k hudební složce, kterou Kašpárek nabízí a často i k samotnému festivalu Kefír.

Dana a Jan ve svých odpovědích rovněž uvádějí, že si jejich děti si „písničky užívají a poslouchají je. Zpívají si s nimi.“¹⁸

Jakub se k otázkám na možný výchovný nebo edukativní význam vyjadřuje s rozpaky. Dlouho přemýšlí a hledá odpověď. Pro něj je stěžejní smysl toho, že si představení nebo koncert všichni společně užijí. Kladně hodnotí expresivnější formu

¹⁰ R3

¹¹ R3

¹² R3

¹³ R3

¹⁴ R2

¹⁵ R5

¹⁶ R5

¹⁷ R4

¹⁸ R6

sdělení v písních a dle jeho názoru prolomil Kašpárek tabu, co se do obsahu písní týče. Jeho žena Naďa pak v otázce vzpomíná i slovní zásobu, která se dle ní u dětí rozvíjí. Nicméně svou odpověď říká velmi nejistým hlasem a spíše se táže, než že by si byla svým názorem jista.

Dana z jiné rodiny rovněž hledá slova pro vyjádření se k možné edukaci. Nevidí za projektem takové cíle. *„Mě to nezatěžuje, nepřemýšlím o tom.“*¹⁹ Čímž myslí případnou přidanou hodnotu co se do výchovy či výuky týče. Tvrdí, že relaxuje a nepřemýšlí *„isem prostě vypnutá“*²⁰. Její manžel Jan dodává, že nechodí do divadla proto, aby je někdo vzdělával. *„My tam jdeme, protože je to dobrý. Ne se edukovat nebo co.“*²¹

Oproti tomu se Marie z dalšího rodičovského páru vyjadřuje k písničkářům. Její dcera se prý učí na kytaru prvním rokem, a to prý proto, aby si mohla zahrát písničky od Kašpárka. Koupili jí i knihu s písničkami a začíná se učit noty. Její manžel Jonáš tvrdí, že v některých písničkách se objevují mezilidské vztahy. *„no, ty mraky oblaka. Já na bráchu brácha bráchovi, tam se zpívá, že se mají taky rozdělit o něco s druhým“*²². Dodává, že to v dnešní době děti neumějí. A pak už náš rozhovor směřuje k úplně jinému tématu.

V rozhovorech s respondenty se velmi často objevuje sdělení o tom, že si Kašpárka užívají. Všichni respondenti se na tomto faktu shodují. Přináší jim radost a uspokojuje je ve smyslu zábavy. *„Je to přča.“*²³. Rodiče hovoří přímo o dětech a o tom, jaké jsou reakce na tvorbu Kašpárka *„ten úsměv co vždycky má, to jsou sice všichni čerti, ale, ale to má být.“*²⁴

¹⁹ R6

²⁰ R6

²¹ R6

²² R1

²³ R2

²⁴ R4

5.4.5 Shrnutí okruhů

Rodičovský postoj k projektu „Kašpárek v rohlíku“.

Zde se rodiny téměř shodují. Dle jejich tvrzení jsou pro ně hudební či divadelní projekty Kašpárka aktivní relaxací, zábavou. Důležité je zmínit, že právě zábava je na pozici číslo jedna. Tři ze šesti párů rodičů hovoří o nedostatku kvalitní hudby pro děti a Kašpárek jejich očekávání naplňuje. Tři páry rodičů z dotazovaných sice uvádějí, že texty některých písní jsou pro malé děti nesrozumitelné, nicméně přiklání se k názoru, že pro ně není vždy nutné porozumět obsahu, jako užít si společný čas, chvíli volna a relaxace, kdy nemusí přemýšlet právě o významu obsahu. Všichni rodiče několikrát ve svých odpovědích uvádějí, že hlavním objektem je pro ně právě dítě. Vyjadřují se kladně i ke společně strávenému času, který v těch chvílích není ničím zatížen a i oni sami se dokáží ponořit do dětského světa. Pokud vzpomeneme divadelní představení, dva ze šesti dotazovaných párů vnímají častou změnu podnětů a prokládání kabaretního představení písněmi. Rodiče se vyjadřují i k ilustracím, které doprovázejí Kašpárka na každém kroku. Líbí se jim barevnost, která upoutá na první pohled. Celkově hodnotí Kašpárka, jako něco nového, co nemá prozatím nikterak velkou konkurenci ve světě zábavy.

Co je stěžejním faktorem pro vyhledávání Kašpárka v rohlíku

Za stěžejní faktor všech šest párů rodin považuje zábavnou složku. Ta je právě tím hlavním faktorem, proč Kašpárka rodiče vyhledávají. Co se výchovného nebo edukativního směru týče, ani jeden z respondentů s určitostí nevedl, že by sledoval stěžejním právě vzdělávání v jakémkoliv směru. Otázky v rozhovorech směřující k tématu vzdělávání všechny respondenty znejistilo. Spontánnost se na okamžik vytratila a bylo zřetelné, že přemýšlejí o tom, co by mělo být správné. Jaká odpověď je tedy ta, kterou chce slečna slyšet. Z toho usuzuji, že si nikdy takovou otázku sami nepoložili. Nikdy o případné edukaci nepřemýšleli, a proto je pravděpodobně Kašpárek tolik těší. Primární je zábava. Do středu zájmu se dostává dítě, které prožívá nové zkušenosti a tím se baví. Proto Kašpárka vyhledávají.

5.4.6 Kritické body výzkumu

Za kritické pro tento výzkum z pohledu získávání přímých informací od rodičů považují nedostatek času. Festival samotný totiž nabízel báječný nabitý program a rodiny si ho maximálně užívali a snažili se zároveň využít všech nabízených atrakcí. Přesto byli rodiče velmi vstřícní. Jako výzkumné místo jsem zvolila festival „Kefír“, to se nakonec nezdálo jako příliš šťastný výběr a to z toho důvodu, že veškerý návštěvníci byli přirozeně zainteresováni do projektu „Kašpárek v rohlíku“ a tak setkat se s oponujícím nebo vybočujícím názorem pro porovnání a objektivní zjištění postoje rodičů k projektu, bylo nemožné.

5.5 UČITELKY MATEŘSKÝCH ŠKOL

5.5.1 Popis výzkumu

Před oslovením jednotlivých mateřských škol, jsem si připravila dotazník s otevřenými otázkami (příloha č. 11), který jsem posléze odeslala přes e-mailovou korespondenci celkem do 25 mateřských škol, v České a Slovenské republice. Zpětná reakce mi přišla celkem od osmi učitelek / ředitelek mateřských škol. Předpokládala jsem s nižší návratností dotazníků.

5.5.2 Výsledky výzkumu a jejich interpretace

Divadelní představení

Z celkového počtu 8 dotazovaných učitelek mateřských škol se 4 nikdy nesetkaly s divadelním představením od Kašpárka v rohlíku. Jedna z dotazovaných neznala Kašpárku v rohlíku vůbec. Zbylé tři paní učitelky se s divadelním představením setkaly. Dvě se staví k představení kladně. „Setkala jsem se dvakrát. Pařily na ně jak, děti tak rodiče. A byla to akce, kde se sešly rodiny, přátelé.“ Jedna paní učitelka neskrývá své rozhořčení, konkrétně píše, že představení je „hlučné, hrubé, kriklavé, nechce sa mi veriť, že je to ozaj myšlené pre malé deti... skôr pre rebelov tak 15 ročných...“.

Hudební projekce

Tentokrát už písničky od Kašpárka v rohlíku znaly téměř všechny paní učitelky, krom jedné, která v celém výzkumu figuruje jako nezasvěcená a nikdy se s Kašpárkem v rohlíku nesešla. Tři paní učitelky z osmi dotazovaných se shodují v jednom, písni od Kašpárka se jim líbí, ale ne všechny. A ne všechny písničky jsou dle těchto učitelek vhodné do mateřské školy a pro předškolní děti. Dle jejich názoru je pro děti potřebná určitá selekce. „...jejich písni se mi líbí, některé jsou vhodné i pro předškolní děti. Některé mi přijdou ale vhodnější pro starší..“ Dvě učitelky také uvádí přímo píseň „Čůrej sem a čůrej tam.“ Za nevhodnou a vulgární. A také je hodnocena hudba, konkrétně: „super hudba, nic moc texty“. Paní učitelka, která projektu není nakloněna má přesto jednu oblíbenou a to je píseň Dvě malý víly. Přičemž dále se vyjadřuje ke Kašpárku s odporem, nikdy prý nic tak strašného neslyšela. „Texty zlé, vulgárne, agresívne, nestráviteľné, hudba, ak sa to ešte dá nazvať hudbou, rovnako negatívna a agresívna.“

Písneň

Učitelky vzpomínaly spíše ty písneň, které jsou jim milé. Opět z osmi dotazovaných, se se zájmem vyjadřovalo celkem šest učitelek. Oproti předešlé otázce, zde jiná paní učitelka vzpomíná právě píseň „Čůrej sem a čůrej tam“ a uvádí ji spolu s písni „Želva“ za oblíbenou. Na paní učitelky působí písneň hravě a humorně. Dvě uvádějí, že jsou písneň milé. K písni nejen Kašpárka v rohlíku se vyjadřuje i jedna z učitelek, píše že, „děti milují neobvyklé písničky ať ve školce nebo na veřejnosti. Příkladem je např. píseň V naší ulici od Voxela, kterou zpívaly s nadšením na koncertě i 5 lete děti.“ Jedna z učitelek uvádí další oblíbené písneň jako je „Vláček, Hají, Letím hledat světy. Využíváme je v mateřské škole. Oblíbené jsou i další. Písneň jsou energické!“ K obsahu písni se však vrací jedna z paní učitelek v následující odpovědi. „Kdyby Kašpárek v rohlíku měl tematicky zaměřené písneň na témata běžně využívané ve školce s vtipným textem, bylo by to výborné.“ Chválí Kašpárka v rohlíku ve zvoleném hudebním žánru a nevybavuje si žádné období takových písni pro děti. „Všechno je buď disco a nebo sborově - prostě na jedno brdo. Pokud vylepší texty a zaměří je na školková témata, ráda sáhnu po jejich CD, ale v tuto chvíli, nevím, proč bych dětem měla pouštět písneň typu "Čůrej" nebo "Angelina“

Joulie" "Barbína"....Ale abych jen nekritizovala "Letím hledat světy" je bezvadná píseň."

Naráží tedy na pro ni nevhodný obsah pro děti předškolního věku. Striktně se staví k písni jako jedna z devíti učitelek, píše, že „piesne pôsobia veľmi deštruktívne.“ A na ty, co už slyšela, by si přála rychle zapomenout.

Reakce dětí

K dětským reakcím se vyjadřují celkem čtyři učitelky z devíti dotazovaných. Tři z nich zažili pouze pozitivní reakce v podobě skotačení a veselí se. Své emoce pouštěly ven přes smích a všechny tři učitelky uvádí, že se děti bavily. To že se děti bavily, tvrdí i zbylá paní učitelka, co se k dětským reakcím vyjádřila. Nicméně svojí odpověď doplňuje o informaci, že děti jsou na to ještě nevyzrálé. „Nezaujalo je to dostatečně, smály se a nevěděly čemu.“

Použití písni v mateřské škole

Celkem pět učitelek již někdy použilo písničky od Kašpárka v rohlíku ve svém pedagogickém působení. Konkrétně jsou uváděny písničky „Hají, Vláček, Letím hledat světy, Zamiloval sem se do své mámy“. Využívají je proto, že písne jsou dětmi oblíbené. Konkrétními činnostmi je pak například úklid, nebo usínání. Tři učitelky také uvedly, že na písne tancují například při Karnevale. Jedna paní učitelka uvedla, že s dětmi na písničku „Vláček“ zkoušely taneční vystoupení. Celkem tři paní učitelky nikdy písne v praxi nepoužily. Jedna uvádí, že se ještě nenaskytla příležitost. Jedna radikálně tvrdí, že: „...to by som malým deťom neurobila! Ani nikto by to nemal deťom púšťať a ničiť im detstvo!“ Většina učitelek, celkem 5 z dotazovaných však uvedla, že písne pro činnosti v mateřské škole čerpají od jiných, jimi osvědčených autorů. „My používame písničky od Uhlíře.“ V odpovědi se vyjadřovaly i k obsahu písni, které používají. „Vybíráme taková témata, která jsou dětem blízka a jednoduchá na pochopení.“

5.5.3 Shrnutí

Dle převážně všech dotazovaných není Kašpárek v rohlíku striktně odsuzován. Učitelky mateřských škol tento projekt tolerují, nicméně se jim nelíbí veškerá tvorba Kašpárka v rohlíku. Dokonce i konkrétně uvádějí názvy některých písní, které v mateřské škole od Kašpárka v rohlíku v minulosti využily, nebo využívají. Dále pak většina učitelek uvádí, že je důležité pro děti vybrat písně, které mají jednodušší témata, než má dle jejich názoru Kašpárek v rohlíku. Co se divadelních představení týče, dotazované se příliš neseťkaly s divadelní projekcí a tak nemají ani konkrétní názor. O hudbě a písních se vyjadřují pozitivně, líbí se jim melodičnost s dynamikou, která zaujme dětské ucho. Dle téměř všech dotazovaných tyto písničky děti baví, ale paní učitelky selektují určitý výběr vhodných/nevhodných písní. Uvádějí, že většina písní od Kašpárka v rohlíku nejsou pro děti v mateřské škole textově vhodné. Oproti názoru všech stojí jedna paní učitelka, která je zásadně proti tomuto projektu a neshledává v něm nic zajímavého, či pěkného pro ni, ani pro děti. Spíše je toho názoru, že jsou děti ochuzovány o krásnější písničky. V žádném případě si nemyslí, že by taková hudba, nebo divadlo bylo pro děti vhodné.

5.6 ROZHOVOR V MATEŘSKÉ ŠKOLE

5.6.1 Popis výzkumu

Před vstupem do mateřské školy jsem si připravila okruhy pro polostrukturovaný rozhovor. (příloha č. 12) Rozhovory probíhaly ve dvou třídách. V první třídě byly převážně děti ve věku 3 – 4 roky a druhá třída byla složena z předškolních dětí. U rozhovoru byly přítomné jak paní učitelky, tak samotné děti. To v prvotním plánování rozhovoru nebylo domluveno. Pravděpodobně však došlo k nedorozumění a v mateřské škole byly k rozhovoru připraveny obě celé třídy. Průběh rozhovoru byl zaznamenáván na záznamník v mobilním telefonu a zároveň na audiokazetu pomocí diktafonu.

5.6.2 Výsledky výzkumu a jejich interpretace

ROZHOVOR V MATEŘSKÉ ŠKOLE - (TŘÍDA DĚTÍ 3 – 4 ROKY)

Děti většinou odpovídaly sborově, a velmi krátce. Na všechny otázky většinou přišla odpověď ano, ne a paní učitelka se snažila vždy dovysvětlit informace za děti. Dále jsem se dozvěděla, že děti v této třídě jsou velmi hudební a písničky mají rádi. Všichni mi sborově zazpívaly písničku z pohádky Tři Bratři od Zdeňka Svěráka, Červená Karkulka. V této třídě právě od Zdeňka Svěráka písně pro činnosti v mateřské škole čerpají. Důvodem, proč právě od něho je dle paní učitelky melodičnost písní.

Divadlo jezdí za nimi, konkrétně oslovují divadlo „Zvoneček“. Děti se nadšeně vyjadřovaly k hudebním nástrojům a téměř polovina tvrdila, že někdo v jejich blízkosti na nějaký nástroj hraje.

Kašpárka v rohlíku děti v této třídě příliš neznají. Paní učitelka se dětem snažila připomenout, že ona sama jim Kašpárku v rohlíku říkala : „Já jsem vám přece přinesla ukázat tu čepičku, oranžovou s těma růžkami. Taková molitanová čepička to byla. Pamatujete?“ Při dětské reakci, a mírném rozvzpomenutí pokračuje paní učitelka dál. „Naše Bětuška byli na Kašpárku v rohlíku. Pak tu byla naše Bětuška ve školce a zpívala tu písničku. „Čurej sem a čurej tam, čurej jako velkej pán. Čůrá i pan prezident.“ Pamatujete? A vy jste se tomu hrozně smály!“ Dětský smích se spojí se smíchem paní učitelky a kousek písně si společně zazpívají. Paní učitelka pak zpěv zastavuje ze slovy, že dál už píseň nezná.

Paní učitelka hovoří o tom, že jejím vnučkám se Kašpárek v rohlíku moc líbí.²⁵ Snaží se dostat do slov, co se jí samotné na Kašpárkovi líbí. Chvilku přemýšlí, ale pak neskryje úsměv „Protože je to zase něco jiného. Je to takový jako.. já nevím. Barevný a legrační.“

Druhá paní učitelka nemá příliš velké povědomí o Kašpárku v rohlíku. Říká, že momentálně nemá v rodině nikoho, s kým by takovou zábavu mohla sdílet. Obě paní učitelky se shodují na tom, že je Kašpárek v rohlíku vhodnější pro starší děti. Pro

²⁵ Pozn. Věk vnuček : 10 let, 5 let

vyspělejší děti. Konkrétně říká, že „je to spíše pro školáky“. A obě uvádějí totožný důvod. Děti v jejich třídě by nedokázaly pochopit význam písniček. Proto hudbu od Kašpárka v rohlíku do praxe nezapojují.

ROZHOVOR V MATEŘSKÉ ŠKOLE - (TŘÍDA – PŘEDŠKOLÁCI)

Odpovědi dětí v této třídě byly více rozvinutější, srozumitelnější. Na začátku rozhovoru děti prozrazovaly své oblíbené hudební interprety. Z těch nejčastěji uvedených se jednalo o „Maxim Turbulenc a Tomáše Kluse.“ Děti uváděly i takové interprety, jako je třeba Michael Jackson. V této třídě čerpají hudbu od firmy „Barevné Kamínky“. „Mají písničky s různou tematikou a používáme je během celého roku. Jsou tam jednoduché věty v jednoduchých notách. Takže se je i děti lehce naučí a jsou veselé.“ Paní učitelka říká, že pro práci s dětmi je vhodné vybírat taková témata, která jsou klasická. Pokládá za důležité předkládat dětem i lidové písničky. Říká však, že když je nějaká slavnostnější příležitost, například karneval, sáhnou i po hudbě rychlejší a dynamičtější.

S Kašpárkem v rohlíku se setkaly celkem čtyři děti. Jeden z chlapců dokonce řekl, že to byla taková legrace, až museli jít domů, jelikož se to tátovi nelíbilo. Nakonec chlapec tvrdí, že mu přesto táta koupil CD. Může si ho však pouštět jenom když táta není doma. Svou odpověď chlapec zakončuje smíchem.

Paní učitelka mi sdělovala své překvapení z toho, že se do Kašpárka v rohlíku angažuje i její oblíbená zpěvačka Blanka Šrůmová. Kašpárek v rohlíku se jí vesměs líbí. Oceňuje smysl pro humor, který tvůrci používají avšak tvrdí, že pro děti do mateřské školy se taková hudba nehodí. Divadlo a hudba je pro ní náročnější a proto si myslí, že je určena spíše pro starší děti školního věku. Proč by hudbu Kašpárka v rohlíku v MŠ nepoužila, vysvětluje takto: „Je to spíše pro děti a rodiče. Rodiče jim to mohou vysvětlit, o co v tom divadle, nebo písni jde.“ Přesto nepopírá, že kdyby měla svá vnoučata malé, pravděpodobně by společně Kašpárka v rohlíku navštívili. Říká, že dnešní nabídka hudby pro děti a divadla pro děti je mnohem obsáhlejší než dříve.

5.6.3 Shrnutí

Všechny tři respondentky se tedy shodují v jednom bodě, a tím je, že Kašpárek v rohlíku dle nich není vhodný pro děti předškolního věku. Konkrétně tedy pro mateřskou školu. Témata jsou pro ně složitá, nebo nevhodná. Proto hovoří o rodině jako takové, která by dle nich měla být tím, kdo s dětmi budou sdílet radost z písní či z divadelních inscenací od Kašpárka v rohlíku. Případně rodiče budou moci být ti, kdo dítěti případné nejasnosti vysvětlí. V mateřské škole na to dle respondentek není čas. Ani jedna ze tří učitelek ale není proti celému projektu. Dokonce jedna z nich ke Kašpárkovy v rohlíku sympatizuje skrze svá vnoučata. Ani jedna z učitelek nepopírá hravost, veselost a humor písní. Naopak je to pro ně zajímavým aspektem, díky kterému si Kašpárka v rohlíku pamatují. Ve své profesy však stále budou čerpat z vlastních osvědčených autorů.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se zaměřila na mezigenerační zábavu. V teoretické části jsem se pokusila definovat tento nový pojem. Druhou část teoretické práce jsem zaměřila na konkrétní projekt Kašpárek v rohlíku. Cílem praktické části pak bylo zjistit postoj rodičů předškolních dětí a postoj učitelek mateřských škol na projekt Kašpárek v rohlíku.

Rodiče i učitelky se shodují v názoru, že Kašpárek v rohlíku je, co se obsahu týče, pro děti předškolního věku náročnější. Avšak rodiče uvádějí, že to není odrazující pro to, Kašpárka v rohlíku vyhledat, neboť je pro ně primárně důležité strávit společný čas a pobavit se, aniž by nutně museli vnímat přímé sdělení písni. A ani děti to nijak neomezuje užít si zábavu, neboť případnou nejasnost kompenzují veselé kostýmy, melodičnost a hravost samotné interpretace písni / divadla. Učitelky se ale přiklání k názoru, že některé texty nejsou pro předškolní děti vhodné, jelikož ještě jejich vnímání není natolik vyspělé, aby obsahu porozuměly. Učitelky považují za důležitou funkci vzdělávací. Obávají se mírné anarchie dětí, kterou písni mohou navodit. A proto učitelky navíc doporučují rodiče, jako partnera pro poslech písni nebo sledování divadelního představení Kašpárka v rohlíku. Rodič dítěti může potřebné nejasnosti vysvětlit. Rodiče však nepovažují za nutnost dětem obsah vysvětlovat, nebo se jím více zabývat. Oproti učitelkám mateřských škol rodiče vůbec v Kašpárku v rohlíku funkci vzdělávací nehledají a nepovažují ji za nutnou. Nejdůležitější je pro ně právě to, že tráví společně čas a zároveň se baví. To jim přináší radost.

Z výzkumu, který byl zaměřen na mezigenerační zábavu obecně, pak vyplývá, že volba zábavy je v závislosti dostatku času náhodná a ne příliš předem plánovaná. Dále jsem se z šetření dozvěděla, že primární postavení má dítě, kolem kterých a pro které se vše odehrává.

Rodiče, kteří přijeli na festival Kefír, si cíleně tuto zábavu vybrali. Z odpovědí pak vyplývá, že všichni rodiče přijeli dobrovolně a zároveň si připravené akce a atrakce užívali s dětmi.

Učitelky v mateřských školách ve většině Kašpárka neodsuzují, dokonce převažuje fakt, že v MŠ použili písně z některých CD. Ovšem nutná je selekce písní, kdy ne všechny písně jsou vhodné pro děti v mateřských školách. Nelze opomenout, že samotný projekt „s časem dospívá“ stejně tak jako rostou a dospívají děti, které se na projektu podílí. Zpravidla děti protagonistů. Jako vhodné písně uvádějí učitelky právě písně z prvního CD Kašpárka, které nese stejný název jako projekt samotný.

Pokud se na celý výzkum podívám zpětně, musím uznat, že získávání dat a jejich zpracování bylo velmi náročné. To proto, že oblast zábavy vůbec je velmi subjektivní záležitost a každý ji vnímáme trochu jinak. Neexistují obecně platné hranice, které by vymezovali zábavnost, zábavu jako takovou. Co je ale nutné zmínit na závěr je, že dítě je stále ve většině případů prioritou. Ať už učitelky z mateřských škol smýšlejí ve směru pedagogickém. Nebo rodiče, kteří možnosti výchovy nebo vzdělávání dětí skrze Kašpárka nevnímají a nezmiňují. I když na druhou stranu tím, že Kašpárka poslouchají, že se zúčastňují jeho akcí a projektů, formují svou rodinu. Ať totiž chceme, nebo nechceme, každá kultura člověka určitým způsobem vzdělává. Vědomě, či nevědomě.

BIBLIOGRAFIE

Literatura:

BURIÁNEK, Jiří. *Sociologie: Pro střední školy a vyšší odborné školy*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 1996, 127 s. ISBN 80-716-8304-3.

HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ. *Psychologický slovník*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2000, 774 s. ISBN 80-717-8303-X.

HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogické ovlivňování volného času: trendy pedagogiky volného času*. Vyd. 2., aktualiz. Praha: Portál, 2011, 239 s. ISBN 978-80-262-0030-7.

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, 176 s. ISBN 80-717-8927-5.

KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ. *Člověk - prostředí - výchova: k otázkám sociální pedagogiky*. Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2001, 199 s. Edice pedagogické literatury. ISBN 80-731-5004-2.

POSPÍŠIL, Jan a Lucie Sára ZÁVODNÁ. *Mediální výchova*. Vyd. 1. Kralice na Hané: Computer Media, 2009, 88 s. ISBN 978-807-4020-223.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003, 322 s. ISBN 80-717-8772-8.

SAINT-EXUPÉRY, Antoine de. *Malý princ*. Praha: Cesty, 1998, 94 s. ISBN 80-718-1244-7.

ŠAFR, Jiří. *Mechanismy mezigenerační reprodukce nerovností*. 1. vyd. Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR, 2012, 166 s. ISBN 978-80-7330-188-0.

ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĎOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007, 377 s. ISBN 978-80-7367-313-0.

URBÁNEK, Lukáš. *Kašpárek v rohlíku - postřelená kniha*. Vyd. 1. Kolín: Bejbypank, 2013, 173 s. ISBN 978-80-257-0888-0.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie. Dětství, dospělost, stáří*. 1. vyd. Praha: Portál, 2000, 522 s. ISBN 80-717-8308-0.

Časopisy:

POETHE, P. Jak vypadá „správná“ výchova?. *Psychologie*. Praha: Portál,s.r.o., 2014, roč. 20, č. 6. ISSN 1212-9607.

Internet:

BEJBYPANK A KAŠPÁREK. *Na tomto místě je nějaké moudré, místy až vědecké povídání o Kašpárkovi*. [online]. [cit.2015-01-12 Dostupné z: <http://www.bejbypank.cz/bejbypank-a-kasperek/>

BEJBYPANK A KAŠPÁREK. *Necenzurovaný a nepublikovaný rozhovor s principálem kašpárka v rohlíku Davidem Dvořákem*. [online]. [cit. 2015-02-12] Dostupné z: <http://www.bejbypank.cz/co-je-psano/rozhovor-bez-cenzury/>

FESTIVAL KEFÍR ŽIVÁ KULTURA. *Mapy festivalu*. [online]. [cit. 2015-02-18] Dostupné z: <http://www.festivalkefir.cz/mapa/>

KRÁMEK U KAŠPÁRKA. *04 Kašpárek v rohlíku Ten Halywúd*. [online]. [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://obchod.bejbypank.cz/obchod-detail/201015-04-ksparek-v-rohliku-ten-halywud/>

RODINNÝ BEJBYPANKOVÝ FESTIVAL POD ŠIRÝM NEBEM. *Kefír*. [online]. [cit. 2015-01-12]. Dostupné z: http://www.festivalkefir.cz/file1/kefir_prezentace_2014.pdf

STREAM. *Hudba pro děti* [online]. [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <https://www.stream.cz/hudebni-masakry/819584-hudba-pro-deti>

ŠMOLKA, Petr. *Jak rodiny tráví svůj volný čas*. In: Petr Šmolka : Jak rodiny tráví svůj volný čas [online]. [cit.2015-02-18] Dostupné z: <http://www.vitalia.cz/tiskove-zpravy/petr-smolka-jak-rodiny-travi-svuj-volny-cas/>

Rozhovory:

Téma: Nová forma mezigenerační zábavy; projekt „Kašpárek v rohlíku“. Informace poskytl DVOŘÁK David, otec projektu Kašpárek v rohlíku.

Téma: Nová forma mezigenerační zábavy; projekt „Kašpárek v rohlíku“. Informace poskytla LIŠKOVÁ Barbora, bývalá produkční Kašpárka v rohlíku.

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1	30
Graf č. 2	30
Graf č. 3	31

PŘÍLOHY

Seznam příloh

- Příloha č. 1 – Text písně „Kraví stádo“
- Příloha č. 2 – Text písně „Strejda Jára“
- Příloha č. 3 – Fotografie : „Hustej pásek“
- Příloha č. 4 – Fotografie : Informační cedule festivalu
- Příloha č. 5 – Fotografie : Dolní část festivalu
- Příloha č. 6 – Fotografie : Postele s nebesy
- Příloha č. 7 – Fotografie : Míčová louka
- Příloha č. 8 – Fotografie: Koncert Kašpárek v rohlíku
- Příloha č. 9 - Přepsaný rozhovor s dvojicí respondentů
- Příloha č. 10 – Otázky z dotazníku pro rodiče
- Příloha č. 11 - Otázky z dotazníku pro učitelky v MŠ
- Příloha č. 12 - Okruhy k rozhovoru v MŠ

Příloha č. 1 / **Kraví stádo**

<p>Mám na hlavě kraví stádo, a to stádo děsně rádo, mi kopytama účes ničí, tohle stádo není ničí. Ptal jsem se na kopcích pasáků v pohraničí, jéééjééé, jéééjééé</p> <p>Ref.:</p> <p>Stádo rádo pase se, jéééé, jééé Bučí ,dupe, směje se, jéééjééé Plaší se schválně na pleši když se z holkou peleším, peleším, peleším.</p> <p>Plaší se schválně na pleši, Když se s holkou peleším . Peleším, peleším, pele pele pele pele pele pelešim.</p> <p>Není asi důležitý myslet si na vlasy jak mi do jednoho spasou krávy bejci tak osmahnu si klobásy s vejci s vejci s vejci</p> <p>většinou ani nedojím a hrnek mlíka nadojím dej si dej si ua ua ua dej si dej si ua ua ua</p>	<p>Ref.:</p> <p>Stádo rádo pase se, jéééé, jééé Bučí ,dupe, směje se, jéééjééé Plaší se schválně na pleši když se z holkou peleším, peleším, peleším.</p> <p>Plaší se schválně na pleši, Když se s holkou peleším . Peleším, peleším, pele pele pele pele pele pelešim.</p> <p>To stádo, co se rádo na mý hlavě páslo, odešlo si kdoví kam, teď na hlavě mám máslo.</p> <p>A jinak nic a jinak nic...</p> <p>Jen ...máslo, máslo, ua ua uá máslo, máslo ua, ua, uá</p> <p>Když mastnota se nocí blýská, chtěl bych tomu stádu říct, že se mi po něm doopravdy doopravdy, doopravdy, doopravdy stýská...</p>
--	---

Příloha č. 2 / **Strejda Jára**

<p>Strejda Jára ten se má, jezdí s popelářema. Na stupátku velkého fára jezdí každý ráno vstává.</p> <p>Strejda Jára, strejda Jára, strejda Jára, strejda Jára.</p> <p>V kapse housku se salámem a tři zlatý oplatky. Brázdí město tichým ránem a vyváží odpadky, od matky, odpadky od Katky odpadky, od matky od Katky.</p> <p>Popelnice v jeho domu tančí potkani se někam ztratili Všechny důchodkyně zase jančí, že je popeláři vzbudili, v neděli. Co by tam dělali, to bylo v pondělí. Ehm aha.. Jedeme dál!</p> <p>O Vánocích našel v kontejneru buben, v lednu v popelnici trumpetu. Netrvalo dlouho, sotva přišel duben a už složil píseň pro tetu Au auu au auuu auuuuu</p>	<p>Této, této, této, Ty furt to a tamto. Této, této, této, jen se nepotento.</p> <p>Čekám na autobus do školy, už zase nemám úkoly. Říkala mi totiž máma: že když se nebudu učit, a když budu nosit špatný známky, a když budu zlobit no tak skončím podle naší mamky stejně jako strejda Jára</p> <p>Strejda Jára ten se má, jezdí s popelářema. Na stupátku velkého fára, jezdí každý ráno vstává. Strejda Jára, strejda Jára, strejda Jára</p>
---	---

Příloha č. 3 / „Hustej pásek“

Příloha č. 4 / Informační cedule festivalu

Příloha č. 5 / Dolní část festivalu

Příloha č. 6 / Postele s nebesy

Příloha č. 7 / **Míčová louka**

Příloha č. 8 / **Koncert Kašpárka v rohlíku**

Příloha č. 9 / **Přepsaný rozhovor s dvojicí respondentů**

Nad'a (28), Jakub (47)

Syn (7) Nevlastní Sourozenec Syna (4)

8.9. 2014 / Třebovle – festival Kefír

Kdy jste se poprvé dozvěděl(a) o projektu Kašpárek v rohlíku?

On: Poprvé to bylo asi tak před čtyřmi roky. Bylo to spíš jako z televize. Nebo. Já vím, že byly plakáty Kašpárek v rohlíku. Takže v povědomí to mám tak nějak čtyři roky.

Ona: No já nějak dýl, asi až když jsem na něj šla.

Čím Vás tvůrci oslovili, nebo čím případně odradili. Tak nejdříve asi čím Vás oslovili.

On: Projektem samotným a hlavně příjemnou hudbou. No prostě, ten projekt se mi líbil, takhle. A bezva hudba.

Ona: No, tak nějak. Prostě je to zábava

A co se Vám naopak nelíbí, nebo co Vás odrazuje?

On: Já si nevzpomínám, proč by mě jako něčím odradili. Ale pozor (vykřikne), tehdy jsem neprojevil zájem žádnéj. Nejdřív jsem to viděl, slyšel, a až po delším čase vyhledal.

Ona: Mě se nelíbí některý písničky, protože mi přijdou vulgární, ale to až z těch novější, ty starší jsou v pohodě, jsou milý. A že by mě to zase odrazovalo, no, to takhle se říct nedá žejo? Neodrazuje mě nic. My si to jako vždycky užijem. A to máš ve všem, něco se ti líbí víc a něco míň, byla by to nuda ne? Bejt ze všeho furt nadšená. Třeba ty divadla, ty maj smysl. No ne? Oni to vždycky tak hezky propojej. Chvilku jako divák sleduješ příběh a pak si zazpíváš. A takhle se to střídá. Děcka pak určitě dávaj líp pozor si myslim.

Jakých aktivit v režii Kašpárka v rohlíku jste se dosud zúčastnili?

On: Byl jsem ze synem v Malém divadle v Českých Budějovicích. Na hudební projekci. Jakoby divadelní projekce s písničkama. To se mi moc líbilo a teď jsme jeli na festival Kefír.

Ona: Jo a já jsem byla taky tam a potom v rámci nějakého festivalu si pamatuju.

Vybavíte si, jak reaguje konkrétně Váš syn na Kašpárka v rohlíku?

On: No, když vezmu, když vezmu jakoby to divadlo, tak se mu líbí, líbí se mu. Hodně se u toho směje. A vím že, .. vím, že se mu líbí některý ty gagy a že je potom používá, mluví o nich. Ale hlavně se mu líbí ty písničky. Třeba v tom divadle si zpíval písničky s hercema, v podstatě to nebyl sám, to i ostatní děti tam taky zpívaly. No a tady teď festival Kefír. A to se mu taky líbí, zpívá, tančí. A ty aktivity okolo, super no, slaměnej hrad. Ten se mu líbí, tam leze nahoru. A to různý sbírání bodů. A při koncertě stál na lavici a tančil. No a líbí se mu tady toho víc, žejo.

On: No jak řekl. Je prostě nadšenej. Hele ten úsměv co vždycky má, to jsou sice všichni čerti, ale, ale to má bejt.

Vnímáte přínos této mezigenerační zábavy? Případně naopak, co se Vám nelíbí?

On: No, já to řeknu takhle. Přínos takovýdleho divadla, nebo takovýdleho představení je, že se pobaví nejen dospělej ale i hlavně to dítě. Ale ten dospělej vlastně se baví. A teď mám na mysli divadelní představení. A tady ten Kefír. Ten je takovej, už specifickej, jak jsou tady třeba postele a dospělý můžou odpočívat. Hraje tam jazz. A to si myslím, že spíš děti nevoslovuje taková věc. To je pro dospělý. Ale pokud sem přijedu s dítětem. Tak se samozřejmě, .. no vezmu to, aby to dítě mělo, jo to je ta hlavní osoba kvůli který tam jedu. S tím tam jedu, takže, nějaký lenošení na postelích na trávě a poslouchat jazz, není úplně ten základ jo. Fajn je to třeba pro mámy s malejma dětma, ale to by museli nafukovat celej ten areál, to nejde tak úplně zařídit, to jich je pak málo, žejo.

Ona: Já to shrnu. Prostě je fajn bejt pohromadě a u toho se i bavit. Je to fajn.

A shledáváte i edukativní význam v celkovém projektu Kašpárek v rohlíku?

On: Já v to neshledávám nic, co by mě nějakým způsobem jako rozčilovalo nebo uráželo, nic tam není. Děti to baví, smějou se tomu. Navíc, navíc, protože můj syn má ještě mladšího bratra, a tomu se taky ty písničky líbí jo. Kdyby mu to třeba nikdo nezakazoval, jo, že to takhle, hlavně Čůrej sem, čůrej tam, tomu se směje. Nebo si myslím, že se směje Strejda Jára, ta se mu líbí tahle písnička.

Ona: Tak asi slovní zásoba ne? Já nevím. Určitě tam něco je.

Myslíte, že se děti mohou setkávat i s určitými hodnotami? Třeba v divadle, nebo v písničkách. Nebo zda-li se Vám to zdá ploché?

On: Jako mě... To je takový narychlo ten rozhovor. Samozřejmě, že to asi plochý nebude, to si nemyslím, že by bylo. Ale, ale edukativní nějaká věc, která by byla výchovná, je...(chvilku přemýšlí) třeba už je to jenom výchovný tím, že jsou tam s dětma ty rodiče, že se spolu baví. Že jsou tam spolu a užijou si to jo, a to dítě ví, že ten rodič. (usmívá se) Táta nebo máma, že jsou tam s nima. Smějou se stejně jako to děcko, zpívaj si stejně jako to děcko. Jo, je to jako víc jako ta soudržnost tý rodiny se tam projeví. Potom, potom si jako říkám (přemýšlí), oni trošku malinko prolomili tabu, jako Kašpárek v rohlíku s těma písničkama, že někdy tam používaj slova, malinko expresivnější jo. Na druhou stranu používají písničky, které jsou uklidňující. Třeba s těma andělama, jo. Jak to tam je. Viděl jsem anděla (kousek zazpívá). No. A ty texty jsou vtipný. Mě se to jako strašně líbí. (přemýšlí) Ale něco edukativního.. No asi takhle. Třeba tam je daleko ještě větší hloubka v tom.

Ona: Jako hodnoty, hodnoty to v sobě asi nějaký nese. Jako, prostě ty písničky jsou lidský. Až na ty co mi přijdou vulgárnější. I to představení ne? Co si tak pamatuju tak, jak se tomu říká (přemýšlí). No prostě jsou jako morální ne?

Co si užíváte Vy? A co si užívá Váš syn?

On: Takhle, strašně mě vadí ty fronty, to mě mrzí a štve. Ale jinak užít si. Co jsem mohl a co mi uniklo, byla La Putyka, cirkus, to by asi byl zážitek. Já si to užívám z toho důvodu, že teda sme se sice zatím hodně nachodili, ale navíc jsem se zrelaxoval. Zasmál jsem se, a jak už jsem zmiňoval, on si to užívá. Každá atrakce ho baví. Kromě těch, který jsou spíš těm dospělým. Třeba na začátku v areálu hrajou písničkáři. Třeba, Šmicr, kterej hrál na kytaru, jo Šmicr. Tak si myslím, že tohleto mu třeba nic neřeklo, jenom tam stál, protože jsem tam stál já. To se zase líbilo mě.

Ona: Hele, já jsem dítě pořád. Asi pořád budu. Jako já si to užívám vždycky. My si to doma i pouštíme, jako ty písničky. Já si je někdy pouštím i sama.

Je něco, co Vám od Kašpárka chybí? Nebo, co byste změnil, či vylepšil? A to celkově, nejen z pohledu festivalu, ale celé tvorby?

On: Já spíš čekám, s čím přijdou novým. Jo, s čím překvapí. Oni jsou tvůrci, oni mají přijít s něčím novým. Oni by měli překvapit diváka. Jestli mám říct, co mi chybí, to může říct támhleten, co mu chybí, támhleten, a támhleten. A dávat jim nějaký podměty a náměty co by měli změnit, zlepšit, ale vždycky záleží na nich, co udělají oni. Jestli, jestli ten nápad co dostanou je dobrej. Já tady o tom nepřemýšlím. Mě se to buď líbí, nebo ne.

Ona: Chybí.. (přemýšlí). Nechybí mi nic, přesně jak řekl. Čekám na novinky a jako jsem zvědavá.

Příloha č. 10 / Otázky z dotazníku pro rodiče

- 1.) Jak je / jsou staré Vaše dítě / děti?
- 2.) Jak se bavíte společně s dětmi? Jaká zábava baví Vás i děti zároveň?
- 3.) Pokud spolu s dítětem sdílíte nějakou zábavu, opravdu se bavíte, nebo si spíše užíváte společného času? Jak takový čas vnímáte?
- 4.) Vidíte nějaký přínos v takto stráveném čase?
- 5.) Víte co baví vaše děti? Jaké je zábava Vašich dětí?
- 6.) Co baví Vás? Jaké je Vaše nejoblíbenější zábava?

Příloha č. 11 / Otázky z dotazníku pro učitelky v MŠ

- 1.) Jaký máte názor na divadelní projekci Kašpárka v rohlíku? (pokud jste se již setkala)
- 2.) Jaký máte názor na hudební projekci Kašpárka v rohlíku? (pokud jste se již setkala?)
- 3.) Vzpomenete si na některé písně? Jak na vás působí?
- 4.) Byla jste přítomna u reakcí dětí na Kašpárka v rohlíku? Jaké byly?
- 5.) Používáte / použila jste někdy některé písně Kašpárka v rohlíku v MŠ?
- 6.) Pokud ano, jak a jakým způsobem?

Příloha č. 12 / Okruhy k rozhovoru v MŠ

1. Hudba u vás v MŠ?
2. Kultura, divadla – u Vás v MŠ.
3. Zážitky
4. Kašpárek v rohlíku
5. Kašpárek v rohlíku – hudba
6. Kašpárek v rohlíku – divadlo